

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№28(541) 9 лютага 1993 г. Аўторак. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 607902 экз. Кошт у розніцу — 4 руб.

ФАКС

Карта не пошла

Попытки международных посредников добиться соглашения в Боснии потерпели неудачу.

В минувшее воскресенье в Нью-Йорке посланник ООН Вэнс и представитель Европейского сообщества Оуэн обсуждали мирные планы с участниками боснийского конфликта.

Основные противоречия в позициях воюющих группировок вызваны спором относительно карты раздела Боснии на 10 полуавтономных провинций по условиям предложенного мирного плана.

Совет Безопасности на этой неделе официально приступает к пересмотру плана.

Константин УЛЬЯНОВ.

Купить бы ковер-самолет

Правительство Молдовы приняло решение облагать таможенными пошлинами все перевозимые через границу республики товары.

До сих пор пошлиной облагались лишь товары бытового и культурно-хозяйственного назначения, а также автомобили, мебель, ковровые изделия и винно-коньячная продукция. Отныне и товары, не входящие в эти группы, облагаются таможенными пошлинами в размере 15 процентов от их розничной цены на внутреннем рынке на день пересечения границы.

Танки российские быстры. Особенно за валюту

Россия окажет экспертную и материальную помощь в создании вооруженных сил Таджикистана.

Министр обороны России генерал армии Павел Грачев после переговоров с высшим государственным и военным руководством Таджикистана заявил, что таджикских офицеров будут готовить в российских военных вузах, а также достигнута договоренность о поставках вооружения и техники в эту республику.

Кстати, часть поставок будет осуществляться в соответствии с той долей, которую внес Таджикистан в создание вооруженных сил бывшего Советского Союза, а остальные потребности таджикской армии будут покрываться за счет закупки российского вооружения по ценам международного рынка.

Андрей НАРЫШКИН.

"Клик интернэшнл", видимо, ждет перестройки

Через несколько месяцев Михаил Горбачев станет президентом международной благотворительной организации "Клик интернэшнл".

Она создается на базе небольшой аналогичной британской организации с годовым оборотом в 2 миллиона фунтов стерлингов и будет заниматься оказанием помощи детям, у которых обнаружены раковые заболевания и лейкемия.

Отделения "Клик интернэшнл" расположатся в основном в США: в Вашингтоне, Нью-Йорке и Лос-Анджелесе, где инициаторы этого начинания рассчитывают на самые крупные и постоянные пожертвования. У организации будет свой офис и в Москве.

Владимир ВОРОНКОВ.

Вкратце

Президент Франции Ф.Миттеран отправился вчера в поездку по Вьетнаму и Камбодже. Сегодня он посетит Ханой, где состоятся переговоры по вопросам сотрудничества между Францией и Вьетнамом в различных областях, в том числе об инвестициях во вьетнамскую экономику.

❑

Президент Турции Тургут Озал вчера встретился в Белом доме с Биллом Клинтоном. Обсуждалась ситуация в Югославии.

❑

Сегодня в Великобританию с официальным визитом прибывает президент Украины Л.Кравчук. Предполагается подписание двусторонних политических и экономических документов.

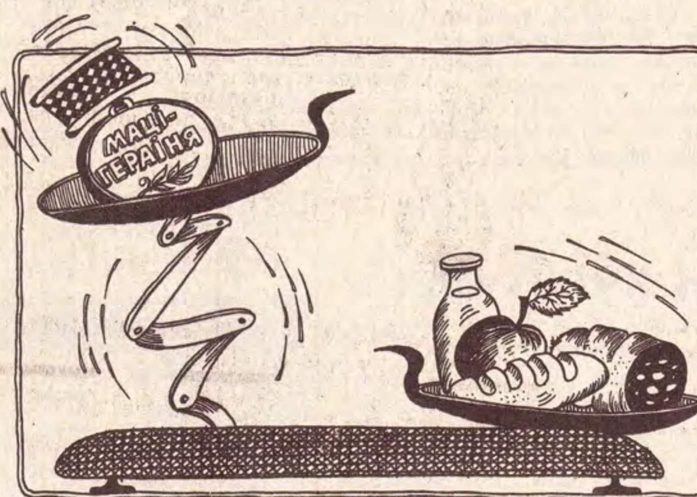
(По сообщениям радиостанций "Свобода" и Би-би-си.)

Закон героям писан

Президент Российской Федерации Борис Ельцин подписал Закон "О статусе Героев Советского Союза, Героев Российской Федерации и полных кавалеров ордена Славы".

Законом признается необходимость осуществления государством мер, гарантирующих награжденным экономическое и социальное благополучие, устанавливается их статус и предоставляются соответствующие права и льготы.

Виталий ГОРДИЕНКО.

Малюнак Алега ПАПОВА.

О беженцах бедных замолвили слово

Польша и Германия возобновили вчера переговоры по проблемам беженцев.

Заместитель министра Польши Зеймовский встретился со статс-секретарем министерства внутренних дел Германии Хекингом. На предыдущих переговорах в Варшаве не удалось разрешить польско-германские споры по поводу планов Бонна ужесточить закон о политическом убежище.

Накануне нынешних переговоров Зеймовский выразил обеспокоенность в связи с планами, предусматривающими депортацию польских беженцев из ФРГ.

Антон ПЕРЕСЫЛЬНЫЙ.

В долгах как в шелках

На брифинге в Совете Министров Беларуси был затронут ряд вопросов, связанных с платежно-расчетными отношениями между нашей республикой и Россией.

По последним данным, российские предприятия задолжали Беларуси 52 миллиарда рублей, а белорусские —соответственно 45 миллиардов рублей. На мероприятия по ликвидации последствий аварии на ЧАЭС Россия выделила в 1992 году 4 миллиарда рублей, в то время как Беларусь затратила на это 154 миллиарда.

Татьяна ЩЕБЕТ, БелаПАН.

Директора переходят все границы

На днях в Острошицком Городке, что под Минском, прошло заседание Клуба директоров.

Организатор — Белорусский союз предпринимателей и арендаторов.

Рассматривались вопросы налогообложения, взаиморасчетов и приватизации. По итогам заседания научная группа Союза совместно с Госкомстатом республики представит аналитические материалы по последним законодательным и нормативным актам Беларуси в Совмин и парламент.

В работе Клуба принимали участие эксперт Международного банка К.Лиз, представители правительств стран СНГ и Прибалтики.

Трагедия над аэродромом

Вчера возле Тегерана произошла авиакатастрофа: иранский авиалайнер столкнулся с военным самолетом. Погиб 131 человек.

Как сообщило агентство ИРНА, на борту авиалайнера находилось 119 пассажиров и 12 членов экипажа, в том числе и российский пилот.

Антон ЧЕКОВ.

Премьер уехал в Венгрию

Премьер-министр Казахстана Терещенко продолжил вчера переговоры с руководством Венгрии.

Основная цель визита — углубление экономических отношений между двумя странами. Предполагается, в частности, подписание меморандума об основных принципах сотрудничества.

Анатолий ВИКТОРОВ.

Спорт-экспресс

Сегодня в нью-йоркском отеле "Астория" будет вручен международный "Приз Джесси Оуэнса" шестикратному олимпийскому чемпиону Барселоны Виталию Щербо.

❑

Удачно выступила на состоявшемся в Москве первом открытом чемпионате СНГ по кикбоксингу сборная Беларуси. Завоевав три золотые и две серебряные медали, наши спортсмены заняли первое командное место.

❑

Александр Могильный, выступающий за "Буффало", первым в нынешнем чемпионате Национальной хоккейной лиги достиг показателя в 50 заброшенных шайб. На втором месте — Павел Буре ("Ванкувер") — 44. Третьим идет Теаму Селянне ("Виннипегс").

("Народная газета", ИТАР—ТАСС.)

На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

Адных цікавілі валютныя крэдыты, другіх — валютныя камандзіроўкі

Мікалай АЧЫЖА

Апошні дзень работы сесіі па колькасці неадкладных пытанняў мог пасапернічаць з тыднем працы. Таму абедзенны перапынак быў скарочаны і пачаліся вельмі гарачыя дэбаты.

Першым стаяла пытанне аб унясенні змяненняў у Закон аб грамадзянстве. Яны, на думку Міністэрства ўнутраных спраў, павінны былі абараніць правы людзей, што пераехалі на Беларусь і не маюць грамадзянства. Пастанову не прынялі.

Потым дэпутаты перайшлі да абмеркавання валютнай часткі дзяржаўнага бюджэту. Яно стала драматычнай старонкай сесіі. Дэпутат Уладзімір Новік выказаў недаўменне: што за арганізацыя такая — валютна-бюджэтны камітэт, якія асобы туды ўваходзяць, хто дзеліць крэдыты?

Дэпутат Генадзь Карпенка, ацэньваючы справаздачу па камандзіроўках, зрабіў папрок: "Я ведаю, што і жонкі лятаюць і маленькія дзеткі лятаюць... Некаторыя нашы вышэйшыя кіраўнікі больш чым па два месяцы дома не бываюць". На пытанне аб валютных рахунках КПБ—КПСС міністр фінансаў адказаў, што іх улік ажыццяўляў Нацыянальны банк, а ён баіцца памыліцца.

Гучала прапанова адкласці пытанне да атрымання поўнай інфармацыі, стварыць парламенцкую камісію, якая б праверыла ўсё да апошняга цэнта.

Група дэпутатаў у складзе Уладзіміра Сапронава, Віктара Аляампіева, Уладзіміра Цялежнікава, Уладзіміра Новіка настойвала на высвятленні ўсіх акалічнасцей, звязаных з выкарыстаннем замежных крэдытаў.

Адзін праект рэзалюцыі змяняўся другім — і ніводзін не атрымліваў падтрымкі. Міністр фінансаў Сцяпан Янчук заявіў, што ў такіх умовах працаваць немагчыма. Аляксандр Лукашэнка зрабіў выснову, што на сесіі адсутнічаюць найбольш цвярозадумаючыя дэпутаты — таму і наспявае скандал.

Пытанне на нейкі час адклалі. І прынялі пастанову аб тарыфах узносаў на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне, аб індэксацыі грашовых укладаў у Ашчадным банку (яны будуць надрукаваны).

Урад прамарудзіў з распрацоўкай нацыянальнай праграмы па жыллю. Вярхоўны Савет аднёсся да гэтага паблажліва і падоўжыў тэрмін распрацоўкі да асенняй сесіі.

Потым зноў адбыўся вельмі рашучы абмен думкамі па валютнаму бюджэту — і пастанову ўсё ж прынялі. Тым не менш дэпутаты чакаюць ад урада справаздачы па крэдытах, па замежных камандзіроўках.

Дзесятая сесія Вярхоўнага Савета закончыла сваю работу. Некаторыя пытанні, якія былі ўключаны ў яе павестку, перанесены на наступную сесію, якая адбудзецца прыкладна праз два месяцы.

Ракурс

Калі талент прыносіць людзям радасць...

Выкладчыку музычнага ліцэя пры Акадэміі музыкі, кіраўніку ліцэйскага камернага аркестра Уладзіміру Перліну ў мінулым годзе прысвоена званне заслужанага артыста Беларусі. Але галоўнае не ў гэтым. Яго работа ў наш час вельмі важная: ён вучыць дзяцей разумець музыку, яго талент прыносіць людзям радасць.

Фота Сяргея БРУШКО.

Слово к друзьям

Не обидим вас, подписчики!

Примерно две недели тому назад мы сообщили, что, идя навстречу пожеланиям многих читателей, редакция меняет подходы к публикации рекламных материалов. С этой целью два раза в неделю будут выходить номера со специальными приложениями. Это значит, что на четырех полосах подписчик сможет ознакомиться с самой разнообразной информацией, а последние две, дополнительные, издаваемые не за счет денег подписчиков, отводятся под рекламные объявления. Только таким образом можно поддерживать финансовое положение, обеспечить выход запланированных номеров. Кстати, напоминаем, что во многих зарубежных газетах реклама занимает до пятидесяти и более процентов площади. У нас же сегодня нет ни одной газеты, которая бы совсем отказалась от рекламных материалов. "Народная" нашла самый оптимальный вариант, который не в ущерб интересам массового читателя позволит сохранить подписную цену на газету в доступных пределах. Чего греха таить, стоимость любого издания определяется в первую очередь его финансовым положением. Именно благодаря последнему вы получили, например, предыдущий 16-полосный(!) номер на 3/4 бесплатно.

Будет ли реклама в обычных четырехполосных номерах? Будет, но очень и очень мало. Только самая нужная и оперативная.

Словом, мы не обидим вас, друзья.

Пусть нашим общим девизом будут слова: "Читатели поддерживают "Народную газету" — "Народная газета" поддерживает читателей".

Редакция "Народной газеты".

"Народная газета" выступила. Что сделано?

"Дезактивация под брызги шампанского"

Анатолий ЗУБОВСКИЙ, заместитель председателя Госкомчернобыля Республики Беларусь

Госкомчернобыль Республики Беларусь рассмотрел статью Анатолия Готовчица "Дезактивация под брызги шампанского, или О том, как в Гомеле некоторые чиновники наживаются на чернобыльской беде" ("Народная газеты" N 150 от 13.08.92 г.), в которой подвергалась критике деятельность предприятия энергетических и радиационных исследований (ПЭРИ). Изложенные в ней факты соответствуют действительности. Они были вскрыты и в ходе проверки предприятия контрольным ревизионным управлением Минфина по Гомельской области и комиссией Госкомчернобыля в марте—апреле 1992 года.

29 апреля 1992г. вопрос о нарушениях в деятельности ПЭРИ был рассмотрен коллегией Госкомчернобыля с участием Гомельских областного и городского исполкомов. Коллегия приняла решение прекратить финансирование ПЭРИ из средств, выделяемых на преодоление чернобыльской катастрофы. Было признано целесообразным создать на его базе государственное специализированное предприятие для проведения работ по дезактивации в Гомельской области, передать ему технику, оборудование и другие материально-технические ресурсы, приобретенные за счет бюджетных ассигнований.

Для исполнения решения коллегии создано предприятие "Полесье", входящее в структуру Госкомчернобыля. Утверждены устав предприятия и его новое руководство. Изменен порядок финансирования работ по дезактивации, которое осуществляется в настоящее время непосредственно Госкомчернобылем. Сейчас реорганизация в основном завершена, и "Полесье" приступило к выполнению работ по согласованным планам.

Материалы проверки ПЭРИ переданы в Прокуратуру Республики Беларусь. Во избежание нарушений, имевших место в ПЭРИ, Госкомчернобыль принял решение разделить функции обследования, проектирования, выполнения и приемки работ по дезактивации между различными органами и организациями, что послужит заслоном для завышения объемов работ и различных приписок и вместе с тем повысит качество выполняемых заданий.

В настоящее время Госкомчернобыль проводит работу по комплексной проверке деятельности предприятий, специализирующихся на дезактивации.

Ало, вас слухае "Народная газета"

Самыя пакрыўджаныя — пенсіянеры, але краіна не можа быць вялікім "райсобесом". Выйсце — у напружанай працы

Мікалай ГАЛКО

Шэсцьдзесят шэсць чалавек, шэсцьдзесят шэсць размоў — такі арыфметычны вынік прамога тэлефоннага дыялога, што адбыўся ў пятніцу. І я шчыра дзякую ўсім, хто набіраў мой тэлефонны нумар, каб выказаць набалелае. У той жа час хачу прасіць прабачэння ў тых, з кім размова абрывалася на паўслове. Тэлефон паводзіў сябе ў пятніцу, як ніколі, вельмі дзіўна — у трубцы нешта вішчала, трашчала, шыпела, быццам яшчэ некага нашы размовы цікавілі. Але ж яны зусім не сакрэтныя.

Галоўная выснова — амаль усе, хто тэлефанаваў у рэдакцыю, маюць сур'ёзныя прэтэнзіі да дэпутатаў Вярхоўнага Савета і ўрада. Самае балючае — крыўды пенсіянераў. Мінчанка Алена Мітрафанаўна Дунец (матэматык-праграміст, кіраўнік групы, 37 гадоў стажу, пенсія — 5200): "З такой пенсіяй нельга лічыць сябе чалавекам. Унуку немагчыма купіць цукерку ў падарунак. Бальніцы, дамы састарэлых забіты старымі — яны жабракі, а жабракі нікому не патрэбныя, нават у сям'і. Пенсіянерам вельмі цяжка разабрацца, за што іх пакаралі".

Надзея Іванаўна Скурко некалі атрымала максімальны памер пенсіі — 132 рублі. Зараз у яе 3700. Чаму, пытаецца яна, пенсіі не індэксуюць у залежнасці ад першапачатковай велічыні і ад памеру спажывецкага кошыка?

Сямідзесяцігадовая мінчанка Антаніна Аксёнаўна, якая ўсё жыццё працавала на будоўлях Мінска, расказала, як у дзяцінстве прасіла лустачку хлеба, і цяпер з пенсіяй у 4100 рублёў жыць вельмі цяжка.

Ніна Вікенцьеўна Паўлоўская з горыччу гаварыла, што недасягальнымі для пенсіянераў сталі нават яблыкі, не кажучы ўжо пра заморскія бананы і апельсіны. Раней газеты і мітынгі клялі партакратаў, падлічвалі, колькі яны з'ядаюць паюснай ікры, колькі каштуюць партрэзідэнцыі ў Заслаўі. Зараз вакол Мінска будуюцца трохпавярховыя палацы, у параўнанні з якімі партыйныя дачы — будкі, кіруючая наменклатура спраўна павялічвае сабе зарплату, а просты чалавек вымушаны ламаць галаву, за што купіць каструлю, што ў ёй зварыць?

Жыхар Віцебска Барыс Аляксеевіч Ярмалюк так ахарактарызаваў нашых дзяржаўных дзеячаў: у іх цела ёсць, а душы няма, бо гісторыя з укладамі ў Ашчадбанку павінна быць занесена ў Кнігу рэкордаў Гінеса як абрабаванне веку. І гэта не шкодзіць банкаўскім служачым атрымліваць вельмі высокую зарплату, выходзіць, ёсць грошы ў дзяржавы.

Уладзімір Іванавіч таксама сцвярджае, што не такая ўжо бедная дзяржава, няхай разлічваецца за страчаныя ўклады акцыямі, імяннымі прыватызацыйнымі чэкамі. Кіруючых фінансістаў рэспублікі, якіх нервуе сама магчымасць вяртання сапраўднай каштоўнасці ўкладаў, ён назваў халоднымі людзьмі.

У той жа час існуе і такая думка (яе выказаў Уладзімір Ірбіс), што застаецца незаўважаным такі чалавек, як старшыня праўлення Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч. Гэта, на думку Ірбіса, рэаліст, той лідэр, які нам патрэбен.

Наогул трэба сказаць, што кожны больш-менш вядомы чалавек знаходзіцца пад вельмі пільным поглядам грамадскасці. Так, некалькі нашых чытачоў (па тэлефоне ў пятніцу і ў пісьмовых допісах) выказваюць недаўменне, чаму ў той час, калі простым уладальнікам аўтамашын за свае грошы не знайсці бензіну, не купіць запчастак, кіруючыя работнікі за казённы кошт катаюцца калі трэба і калі не.

Некалькі чалавек прасілі перадаць падзяку аператарам і рэжысёру тэлеагляду пра сесію Вярхоўнага Савета, які перадавалі вечарам 4 лютага. Вельмі добра было відаць, казалі чытачы, хто дрэмле, хто гартае газеты, хто гутарыць з суседам аб нечым іншым. Чытачка з Мінска, якая назвалася бабай Настай, пажадала дэпутацкаму аб'яднанню "Беларусь" змяніць назву, бо нічога па-сапраўднаму беларускага яны не прапануюць і не адстойваюць. Наогул барацьба беларускага і антыбеларускага, адраджэнне нацыі хвалюе вельмі многіх. Так, мінчанін Сяргей Слесарэвіч з аб'яднання "Інтэграл" пытаўся, калі спыніцца ганенне на беларускую мову. Адабралі ў народа ўсё — хочуць і мову адабраць?

Прачытае гэтыя радкі жанчына, што назвалася Верай Мікалаеўнай Паўлавай, і загаруе яшчэ больш. Бачыце, некалі яна аддала свой голас за Зянона Пазьняка, а зараз перакананна, што БНФ хвалюе толькі нацыяналізм. Менавіта з-за праблем мовы сям'я яе знаёмых пераязджае з Мінска ў Маскву.

Канешне, слухаць такое горка і смешна. Калі з'язджаць куды-небудзь з-за мовы, то хіба толькі шчыраму беларусу. Хаця чуваць і ноткі аптымізму. Мастак Арнольд Хількевіч, чалавек рускамоўны, з сям'і ваенных выказаўся ў падтрымку адзінай дзяржаўнай мовы — беларускай. Уладзімір Філіпчык тым, хто грэбуе роднай мовай, прапануе вучыць французскую, усё ж некалі была прыкметай шляхетнасці. Пенсіянер, былы дырэктар завода Аляксандр Дзмітрыевіч Блізнюк з гонарам паведаміў, што ўступіў у сацыял-дэмакратычную грамаду, бо не бачыць іншага шляху ачышчэння, акрамя адраджэння беларускай нацыі.

Канешне, шкодныя любыя перагібы. Маці дваіх дзяцей, адна з тых, хто за адраджэнне беларускай мовы, перасцерагае настаўнікаў ад паспешлівасці ў пераводзе выкладання ў старэйшых класах фізікі, хіміі на дзяржаўную мову. Самі педагогі яе ведаюць недасканала.

Мікалай Ягоравіч Гайдадзень прапанаваў журналістам "Народнай газеты" часцей бываць у прыёмных Вярхоўнага суда, пракуратуры — туды прыходзяць самыя пакрыўджаныя грамадзяне. На жаль, пакрыўджаныя ёсць усюды. У сярэдняй школе N 22 г.Мінска настаўнікам за студзень выплацілі грошы па старой стаўцы. У будаўнічым трэсце N 27 г.Рэчыцы ёсць інжынеры, якія атрымліваюць у месяц па 4,5 тысячы рублёў, а сістэма прэміяльных не спрацоўвае. Маці двух дзяцей з Чэрвеня Святлана Доўнар не можа поўнасцю атрымліваць грашовую дапамогу.

Праўда, не ўсё так змрочна было ў чатырохгадзіннай размове. Фермер Валянціна Аўдзей падзялілася са мною такім афарызмам: дзяржава не павінна быць вялікім "райсобесом". Трэба працаваць усім, хто можа, і тады можна па-людску дапамагаць нямоглым. У яе фермерскай сям'і ўсё ідзе на лад. Сабралі шмат збожжа, бульбы, цукровых буракоў, грэчкі, выплацілі крэдыты. Вельмі шкадуе, што парламент не можа вызначыцца з прыватнай уласнасцю на зямлю.

Што ж, перад парламентам шмат праблем. І справа гонару дэпутатаў — вырашаць іх.

Чатыры гадзіны, праведзеныя ля тэлефона, былі вельмі карысныя. Таму ўсім вялікі дзякуй, як тым, хто тэлефанаваў у пятніцу, так і тым, хто будзе шукаць са мной сувязь у будучым. Без гэтага газета жыць не можа.

Народная газета

Рэпарцёр даведаўся

Ажывае памяць Свіслачы

155-годдзю з дня нараджэння нацыянальнага героя Беларусі Кастуся Каліноўскага была прысвечана навукова-практычная канферэнцыя, якая адбылася ў гарадскім пасёлку Свіслач у Гродзенскай вобласці.

Яе ўдзельнікі — вучоныя, краязнаўцы, супрацоўнікі музеяў — гаварылі пра слаўны жыццёвы шлях кіраўніка паўстання 1863 года.

Імя Кастуся Каліноўскага носяць тут калгас, вуліца, школа, у якой адкрыты музей славутага земляка. Прынята рашэнне аб стварэнні мемарыяльнага комплексу на тэрыторыі былой сядзібы яго бацькоў у Якушоўцы, дзе нядаўна ўстаноўлена мемарыяльная дошка.

Канстанцін БАЛАТЭВІЧ, Белінфарм.

Свіслач.

Невидимые миру слезы

Наши нищие старики испытываются сейчас еще и бюрократической волокитой.

В связи с перерасчетом пенсий в собесах образуются длинные очереди. Занимают их в четыре-пять утра и до открытия исполкомов мерзнут на морозе или стоят под дождем. Требуемые "справка на справку" у них есть, а вот здоровья, к сожалению, нет. Ирина Павловна из Пинска не выдержала невеселых разговоров в очереди. Инсульт случился в шесть утра, и только в восемь труп забрала скорая. Старики сожалели: не дождалась, бедняжка, новой пенсии.

Лилия НИКОЛАЕВА.

В общем, было весело

Большим красочным концертом в Воткинске на родине Петра Ильича Чайковского закончились гастроли в Удмуртии Государственного ансамбля танца "Беларусь".

Десять дней показывали артисты свое искусство. На их концертах побывало около десяти тысяч зрителей.

Все заботы по организации взял на себя ансамбль песни и танца Удмуртии "Италмас". Он в январе гастролировал в Беларуси — в Бресте, Минске, Могилеве, Витебске, Бобруйске и ряде сельских районов.

Альфред АРТАМОНОВ, ИТАР—ТАСС.

Недоходное это место...

По данным Госкомстата Республики Беларусь, денежные доходы населения в 1992 году составили 390,2 миллиарда рублей и увеличились по сравнению с предыдущим годом в 8,2 раза.

Расходы на покупку товаров и оплату услуг в 1992 году — 296,4 миллиарда рублей, что в 108,2 раза больше, чем в 1991 году.

Татьяна ЩЕБЕТ, БелаПАН.

Пакуль Гартэнзія ў Парыжы, камедыянты з тэатра на Ліцейным забаўляюць Мінск

Амаль двухтыднёвыя гастролі Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага драматычнага тэатра на Ліцейным, якія пачаліся ў Мінску, па праву можна аднесці да разраду неардынарных падзей.

Адзін са старэйшых пецярбургскіх тэатраў выносіць на суд беларускіх гледачоў чатыры свае работы. У іх "дарожнай" афішы — камедыя Ж.-Б.Мальера "Скупы", камедыя жахаў "Вампір", пастаўленая паводле аднайменнай аповесці А.К.Талстога, вадэвіль "Гартэнзія ў Парыжы!". А захапляючы спектакль-гульня "Пэпі — Доўгая Панчоха" падорыць дзетвары новую сустрэчу з любімай гераіняй вядомай аповесці шведскай пісьменніцы Астрыд Ліндгрэн.

Віктар КУКЛОЎ.

Смерць ці воля?

У Санкт-Пецярбургу разгарэўся канфлікт вакол службы рытуальных паслуг, якая заявіла аб жаданні самаарганізавацца ў гаспадарча-разліковую структуру.

Мэрыя ж не дала такога дазволу, хоць законныя правы — на баку службы. Створана камісія па разбору гэтай сітуацыі.

Равнение на Польшу?

Сегодня в Минске заканчивается конференция на тему "Опыт реформы системы местного самоуправления в Республике Польша".

В ней принимали участие депутаты Советов всех уровней нашей республики, а также гости из Польши, Прибалтики и Украины. Проводил конференцию Фонд поддержки демократических реформ имени Льва Сапеги.

БелаПАН.

Свободный удар в... челюсть

Известный футболист московского "Динамо" и сборной России Омари Тетрадзе был избит в гостинице "Москва" двумя милиционерами.

По сообщению тренера "Динамо" Валерия Газзаева, этот инцидент так просто оставлен не будет — у Тетрадзе сломана челюсть, и тренироваться он пока не может.

Против милиционеров возбуждено уголовное дело.

Владимир КАРПОВИЧ.

Ставки сделаны?

В ближайшем будущем любители острых ощущений, возможно, найдут себе уютное пристанище неподалеку от Минска.

Как стало известно, столичный горисполком выделил участок земли по Московскому шоссе под ипподром. По некоторым подсчетам, строительство обойдется в 60 миллионов долларов, но фирма "Бизнес-Триумф", занимающаяся разработкой проекта, не сомневается в целесообразности намеченного дела. Все окупается со временем...

Алесь СИВЫЙ.

...Мир все новее и все больше зацветает

Трудовая партия Кореи (ТПК) и Партия коммунистов Беларуси (ПКБ) будут тесно сотрудничать и поддерживать друг друга "в борьбе против политики господства и кабалы, агрессии и войны, за дело мира, демократии и социализма, за новый свободный и процветающий мир".

Это подчеркивается в совместном заявлении двух партий, которое распространено по каналам северокорейского информационного агентства ЦТАК. Документ выработан по итогам визита в КНДР делегации коммунистов Беларуси во главе с сопредседателем ПКБ Виктором Чикиным.

ИТАР—ТАСС.

Куртки для Саши Ленчикова

Двенадцать кожаных курток монгольского производства решили пожертвовать для Саши Ленчикова рабочие инструментального цеха гомельского завода "Электроаппаратура".

Куртки эти А.Равикович, В.Кравец, Н.Кулешов, Ю.Косарев, Е.Лапицкий и другие инструментальщики получили по относительно невысокой цене от завода в качестве поощрения за многолетний труд, но посчитали за лучшее продать их, а деньги перечислить на счет шестилетнего Саши Ленчикова, жителя поселка Муляровка Петриковского района. У мальчика острый лейкоз, он нуждается в лечении за границей.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

Па вуліцы з двухбаковым рухам

Прэзентацыя лейпцыгскіх кірмашоў у Беларусі пазнаёміла днямі з праграмай нямецкіх выставак на гэты год, парадкам і ўмовамі ўдзелу ў іх і выклікала вялікую цікавасць у прадстаўнікоў дзяржаўных і камерцыйных структур.

Лейпцыгскі кірмаш не трэба лічыць вуліцай з аднабаковым рухам. Гэта мерапрыемства дае добрую магчымасць выхаду беларускіх тавараў на еўрапейскі рынак, дапаможа выпрацаваць новую канцэпцыю ўмацавання сувязей паміж ФРГ і Рэспублікай Беларусь.

Міхаіл ЖУРАВОВІЧ, Белінфарм.

На чыстую ваду

Як спадары Кароткі, Пракапенка і Вайцянкоў за валюту куплялі какава-бабы ў Галандыі

Анатоль ГАТОЎЧЫЦ, уласны карэспандэнт "Народнай газеты" па Гомельскай вобласці

У студзені мне давялося расказаць пра медыцынскі цэнтр у Гомелі, які забалбатаць аказалася лягчэй, чым пачаць будаваць ("Народная газета", N 8).

Сёння дадам пра валюту, прызначаную для гэтага цэнтра. Праліць святло дапамагла абласная інспекцыя Кантрольнай палаты Рэспублікі Беларусь.

Дык вось, атрымаўшы згоду ад былога Саўміна СССР на экспарт 20 працэнтаў нафты, якая здабываецца на Гомельшчыне, аблвыканкам сваім рашэннем N 126 даручыў асацыяцыі "Знешгомель", аб'яднанню "Беларуснафта", Мазырскаму НПЗ і чыгуначнікам "забяспечыць безумоўную рэалізацыю нафтапрадуктаў у 1991 годзе". Ды яшчэ папярэдзіў: "з максімальна магчымай эфектыўнасцю па валютнай выручцы". Пэўна, для саліднасці кантроль за выкананнем гэтага рашэння быў ускладзены на намесніка старшыні аблвыканкама Станіслава Пракапенку (цяпер ён — генеральны дырэктар аб'яднання "Гомсельмаш"). Яшчэ б! Станіслаў Іванавіч — кандыдат эканамічных навук, і каму ж, калі не яму, забяспечваць тую самую "максімальна магчымую эфектыўнасць па валютнай выручцы"?

За месяц да памятнага нам "гэкачэпісцкага" путчу аблвыканкам у асобе Станіслава Пракапенкі і асацыяцыя "Знешгомель" у асобе генеральнага дырэктара Юрыя Кароткага заключылі дагавор камісіі пад N 26. Зацвердзіў яго старшыня аблвыканкама Мікалай Вайцянкоў. Згодна з дакументам, асацыяцыя абавязалася выступаць як юрыдычная асоба аблвыканкама ў знешнеэканамічнай дзейнасці і рэалізаваць за паўгода 300 тысяч тон нафты.

За пасрэдніцкія паслугі выканкам дазволіў асацыяцыі пакідаць сабе паўтарапрацэнтную камісійную ўзнагароду ў валюце.

Але гэтым справа не абмежавалася. "Знешгомель" заключыў такі ж дагавор камісіі з аб'яднаннем "Беларуснафта", а яно, у сваю чаргу, з былым усесаюзным знешнеэканамічным аб'яднаннем "Саюзнафтаэкспарт". Ланцужок гэты прыкметна падвысіў і камісійныя зборы.

У рэшце рэшт, "Беларуснафта" рэалізавала на экспарт 250 тысяч тон "чорнага золата" на суму 33,7 мільёна долараў ЗША. На валютныя рахункі асацыяцыі "Знешгомель" у мінскім Знешэканамбанку паступіла 27,9 мільёна долараў і 5,8 мільёна — у "Прыарбанку".

Валюта гэтая і прызначалася для медыцынскага цэнтра. Аднак па асобных распараджэннях аблвыканкама з рахунку асацыяцыі ў Знешэканамбанку было спісана 6,5 мільёна долараў. 5 снежня 1991 года па распараджэнню N 597-р, падпісаным Мікалаем Вайцянковым, "Знешгомель" перавёў 220 тысяч долараў у Галандыю. Куплялі там як быццам бы какава-бабы для гомельскай кандытарскай фабрыкі "Спартак". Аднак ні бабоў, ні долараў няма і па сённяшні дзень. Дзе гуляе валюта, вядома, бадай, толькі Усявышняму ды сяму-таму з выканаўцаў.

Нешта падобнае здарылася і з 3,1 мільёна долараў, пералічаных яшчэ ў пачатку мінулага года аб'яднанню "Белагразамгандаль" на закуп жыта, пшаніцы, аўса і ячменю па кантракту з польскай фірмай. Два распараджэнні на гэты конт (N 12-р і N 58-р) падпісаў таксама Вайцянкоў. Трэба думаць, не без прапаноў свайго першага намесніка Уладзіміра Слесара.

Бязвоблачныя адносіны са сваім апекуном натхнілі асацыяцыю "Знешгомель" заключыць кантракт з заходнегерманскай фірмай "ЗОТЕКС" і прапанаваць на экспарт у красавіку 1992 года яшчэ 50 тысяч тон нафты. Здзелка "заважыла" 6,13 мільёна долараў ЗША, якія і былі залічаны ў чэрвені на рахунак фірмы ў філіі "Дойчбанка" ў горадзе Віліху.

Хто і як круціў менавіта гэтай сумай валюты, зноў жа цяжка сказаць. Калі ж генеральнаму дырэктару "Знешгомеля" Ю.Каротkаму прыйшлося даваць тлумачэнні, ён паказаў запіску "Дойчбанка". Яна сведчыла аб пераводзе 4,2 мільёна долараў на рахунак асацыяцыі ў "Прыарбанку" праз... нью-йоркскі банк. За гэту аперацыю банкіры "падстрыглі" асацыяцыю на 6.467 долараў, а тая, доўга не думаючы, аднесла расходы на аблвыканкам.

Падрахункі Ю.Кароткага трэба, відаць, стасаваць з пісьмом фірмы "ЗОТЕКС". Яна ў сваю чаргу інфармавала, што з 6,13 мільёна нафтавых долараў 1,3 мільёна адпраўлена на рахунак асацыяцыі ў "Прыарбанк" у ліпені мінулага года. 59.415 долараў залічаны фірмай за атрыманыя пяць аўтамабіляў "Пежо" для ДАІ УУС Гомельскага аблвыканкама. Яшчэ 49 тысяч фірма ўтрымала за два няновыя аўтобусы для прадпрыемства "Гомельтранс". На гэтым узаемападрахункі не скончыліся. На разліку з асацыяцыяй "ЗОТЕКС" аднесла і 480 тысяч долараў ЗША за купленыя лінію па перапрацоўцы мяса і мікрааўтобусы "Фольксваген". Аднак, як і бабоў какавы, няма да гэтага часу ні лініі, ні мікрааўтобусаў. Больш таго, па кантракту кошт лініі азначаны ў 435,6 тысячы нямецкіх марак, што ў пераліку на адпаведны курс раўняецца 277,3 тысячы долараў. Выпарыліся трыццаць тысяч "зялёненькіх".

Можна і яшчэ прыводзіць прыклады так званай максімальна магчымай эфектыўнасці па валютнай выручцы, пра якую так пёкся аблвыканкам. Заўважу толькі, што "Знешгомель" за свае пасрэдніцкія паслугі атрымаў амаль 600 тысяч долараў, фірма "ЗОТЕКС" — 10.739. Аблвыканкам жа страціў у гэтай здзелцы за 119 дзён, на працягу якіх фірмачы карысталіся валютай без налічэння працэнтаў, не менш як 15,7 тысячы долараў. У пераводзе на рублі — 8 мільёнаў. Гэта па самых сціплых падліках, калі браць усяго толькі 1 працэнт гадавых.

А цяпер паразважаем крыху аб іншым. Асацыяцыю "Знешгомель" стварыў тры гады назад той жа Гомельскі аблвыканкам не падставе рашэння N 264. Больш таго, намеснік старшыні аблвыканкама С.Пракапенка быў у асацыяцыі яшчэ і прэзідэнтам, выязджаў па яе справах у Італію і Германію.

Відавочна, што ўладным структурам даспадобы накіроўваць розныя здзелкі праз імі ж створаныя камерцыйныя структуры. Ёсць на каго спіхнуць, на каго ківаць. Той жа Пракапенка сёння аднекваецца: "Я не меў права ў асацыяцыі падпісваць якія-небудзь грашовыя дакументы". Вось так! Службовая асоба ні пры чым, а з камерсантаў, вядома, як з казла малака. Кола замкнулася, і ў ім, як у віры, знікла шмат нашых агульных набыткаў. Хто і што з гэтага мае, трэба разбірацца.

Усміхнёмся з мастаком

Малюнак Алега ПАПОВА.

Не ўсё так дрэнна!

У палёт разам з "Галаю"

Колькі папрокаў і скаргаў даводзілася чуць адміністрацыі аэрапорта "Мінск-2" з-за таго, што няма дзе стомленаму пасажыру ні адпачыць, ні паесці, ні нават купіць добры сувенір на памяць аб Беларусі.

Так, яшчэ год-два назад рэдкі гандляр рызыкнуў бы ў такой далечы (за 30 км ад сталіцы) развярнуць буйную справу. Аэрапорт не дабудаваны, няма прыстасаваных месцаў.

Але набыла краіна суверэнітэт, павялічыўся паток замежных гасцей, і паціху пацягнуўся сюды гандлёвы люд. Зараз з'явіліся і сталоўка, і камерцыйныя кіёскі. А ўчора адбылася прэзентацыя буйной фірменнай крамы "Гала", разнастайнасцю тавараў якой, мяркую, будуць задаволены не толькі сціплыя айчынныя авіяпасажыры.

Міхаіл САКАЛОЎ.

Пісьмы парламенту і ўраду

Навошта падзялілі пенсіянераў?

Ёсць такая катэгорыя людзей, як удовы загінуўшых у гады Вялікай Айчыннай вайны. Напэўна, іх не так ужо многа, бо нават тым, хто меў у 1941-м толькі 18 гадоў, сёння ўжо 69. Астатнім — яшчэ больш. Маёй маці — 79. Працавала ўсё жыццё, гадавала нас, дала адукацыю. І ўсе гады настойліва чакала бацьку, не верыла, што ён ужо ніколі не вернецца, бо дагэтуль не ведаем, дзе яго магіла. На пенсію пайшла амаль у 70 гадоў.

Здарылася так, што да яе прыйшоў неяк прадстаўнік Кастрычніцкага райваенкамата г.Гродна, чалавек вельмі чулы, уважлівы, распытаў пра яе жыццё, пра патрэбы (дарэчы, мая мама ніколі нічога не прасіла, не патрабавала, з гонарам несла сваю адзіноту, свой боль), а ў канцы гутаркі прапанаваў ёй перайсці з сацыяльнай на пенсію Міністэрства абароны. Тады памеры пенсій былі роўныя — і там, і там па 60 рублёў. Маці параілася з намі, мы адчулі, што гэта ўвага яе неяк сагрэла, і па агульнаму рашэнню яна перайшла на пенсію як сям'я загінуўшага. Гэта давала і некаторыя льготы: 50 працэнтаў аплаты за камунальныя паслугі, бясплатны праезд на гарадскім транспарце. Яна была вельмі задаволена гадоў 8...

Нечаканасці пачаліся са студзеня мінулага года. Ва ўсіх мінімальная пенсія была тады 350 руб., у сям'і загінуўшага — 290. З сакавіка ва ўсіх — 500, у яе — усё тыя ж 290. З мая ва ўсіх — 1000 руб,., у яе — 550. І толькі з ліпеня прызначылі 1300. Ні індэксацыя, ні кампенсацыя на гэтую катэгорыю пенсіянераў не распаўсюджваюцца. У ваенкамаце кажуць — не прадугледжана пастановай Савета Міністраў, звяртайцеся ў Міністэрства абароны. А ў яго так многа сёння клопатаў аб дзесятках тысяч лёсаў, што пра нейкія невялічкія сотні ўдоў могуць і не ўспомніць. А вось ураду і парламенту праводзіць мяжу паміж рознымі катэгорыямі непрацуючых пенсіянераў не трэба. Яны ж усе сваю пенсію зарабілі, нашто ж іх дыскрымінаваць? Дарэчы, амаль палова пенсіянераў ужо адмовілася ад пенсій па лініі Міністэрства абароны і перайшла на сацыяльныя. Няўжо ў 80 гадоў давядзецца ссівелым людзям хадзіць туды-сюды?

Зоя КАВАЛЁВА.

г.Гродна.

Мы — беларусы

На клячы застойных часоў

Міхась КАСТРЫЦКІ

Можна цэлы дзень калясіць па бальшаках і прасёлках Случчыны, наведаць тузін вёсак і не ўбачыць, за рэдкім выключэннем, напісанага па-беларуску слова ў назвах вуліц, магазінаў, кантор, службовых кабінетаў, рамонтных майстэрняў. Іншы раз складваецца ўражанне, што трапіў не на зямлю, якая дала Беларусі каля дваццаці паэтаў і празаікаў, а ў Смаленскую ці Пскоўскую вобласць — такі ўсюды "росквіт" рускамоўных назваў яшчэ не скінутай на сметнік пракамуністычнай па зместу "нагляднасці".

Подых дэмакратычных плыняў у рэспубліцы да гэтага часу не закрануў назваў калгасаў і саўгасаў. Па-ранейшаму ў пашане класікі "марксізму-ленінізму", саратнікі вусатага дыктатара. Тры калгасы "павязаны" імёнамі заснавальніка партыі бальшавікоў і былога Саюза: "Ленінскі шлях", "Памяць Ільіча", імя Леніна, два — аўтара "Капітала" і яго сябра-земляка Энгельса. Ніхто не заікнуўся змяніць назвы з імёнамі сталінскіх паплечнікаў — Кірава, Арджанікідзе, Куйбышава, Дзяржынскага. Дарэчы, у калгасе з іменем "жалезнага Феліксa" насупраць канторы праўлення стаіць, як і дзесяць гадоў назад, васьміметровы гіпсавы, ва ўвесь рост манумент Дзяржынскаму, хоць, як вядома, у Маскве пасля жніўня 1992 года яму падшукалі іншае месца.

Ёсць у раёне калгас і імя XVI партыйнага з'езда — з цэнтральнай сядзібай у вёсцы Шышчыцы. Як вядома, з'езд гэты ў гісторыі ВКП(б) вядомы як сігнал-заклік Сталіна і яго акружэння да рассяляньвання вёскі, вынішчэння "кулацтва" як класа з усімі гібельнымі вынікамі для краіны. А вось кіраўнікі калгаса не хочуць мяняць назву — ушаноўваюць! Як і іх аднадумцы з некаторых іншых калгасаў.

Сумна, шаноўныя спадары! Трыццаць гаспадарак у раёне — і ні адна не носіць імя свайго брата-беларуса.

Яшчэ адзін варты жалю прыклад — назва калгаса "III Інтэрнацыянал". Здавалася б, даўно "почила в Бозе" гэтая пракамуністычная абрэвіятура — як і раўназначны ёй Камінтэрн. Не, тут ніхто і пальцам не шавяльнуў, каб даць калгасу іншую назву. Ну хоць бы ўваскрэсіць імя аднаго з тых ста з лішнім ахвяр таталітарызму, ураджэнцаў тутэйшых вёсак Сорагі, Волашава, Круглае, Мелітонава, Рыжыча, адкуль "хапун" у 30-я гады высмоктваў самых працавітых, старанных сялян.

А назва цэнтральнай сядзібы, вёскі Сорагі? Яе аформілі за аселіцай, выпісаўшы на стэндзе аршыннымі літарамі... па-руску. Здзіўляцца няма чаму — старшынёй мясцовага сельскага Савета працуе былы сакратар партарганізацыі калгаса А. Кавальчук. А колькі яшчэ такіх у раёне — не злічыш,— хто ўпарта трымаецца за старое, аджыўшае, што перашкаджае адраджэнню ў народзе нацыянальнай самасвядомасці, гордасці за Беларусь.

Не могу молчать

Как я на могилу отца ехал

Отец мой погиб в сорок пятом под Варшавой. Похоронили его с воинскими почестями в польской деревеньке Цемелювка. Так значилось в похоронке, которую получила мать.

Со временем мать умерла, похоронка затерялась. А с возрастом возникло острое желание съездить на могилу отца. Стал искать место захоронения и узнал, что прах перезахоронили.

Польский писатель Януш Пшимановский мне помог. Он создает о наших погибших воинах книгу "Память". Поклон ему за это от всех детей, чьи отцы не вернулись с Великой войны и остались лежать в Польше. Без него я не получил бы столь быстрой справки, тем более что Красный Крест обещал несколько лет поисков.

Получив от Пшимановского сообщение, что Матвей Бензерук перезахоронен в городе Радом, я по простоте душевной думал, что на этом все закончилось.

На самом деле мытарства только начинались. В местном ОВИРе мне доходчиво разъяснили, что без справки Всесоюзного Красного Креста загранпаспорта не выдадут. И неважно, что к тому времени Москва стала столицей уже не нашего государства.

Пошли долгие месяцы переписки с Москвой. К решению вопроса подключил знакомых в белокаменной. Дважды ездил туда сын. Наконец получил справку, а затем — и паспорт.

Но к ноябрю цена одного билета до Варшавы подскочила до 11 долларов. Сумма в 33 "зелененьких" была явно не по карману учителю и его детям. Попутно узнал, что со справкой Красного Креста можно за советские рубли подсесть на воинский поезд.

Написал слезное прошение железнодорожному начальству. Объяснил, что еду на могилу отца с внуками впервые. Признался, что не только долларов, а и приличной суммы в рублях за сиротскую жизнь не скопил. Попросил войти в положение и разрешить ехать до Варшавы в поезде Брест—Легница.

Военный комендант разрешил. Но начальник вокзала Грицук изъявил желание встретиться со мной лично. Даже не выслушав нас, накричал и направил к начальнику Брестского отделения железной дороги Грибовскому. Тот вообще нас не принял.

Но могила свята и она ждала. Пришлось одалживать на дорогу и доллары, и рубли, и злотые. В целом без малого двадцать пять тысяч рублей. Теперь отдаю долги.

И невольно думаю:"Стоило ли, отец, отдавать свою молодую жизнь за бесчеловечное будущее детей и внуков? Таким ли ты хотел видеть отвоеванный тобою мир?"

Сердце мое от встречи с тем бугорком польской земли успокоилось, но могила отца все же немой укор тем, кто в тиши управленческих кабинетов забыл о пролитой во имя их благополучия крови. У меня один вопрос к правительству:"Нельзя ли упростить порядок оформления документов и сделать более легкими и дешевыми поездки за рубеж граждан Беларуси на могилы родных и близких?"

Павел БЕНЗЕРУК, житель г.Бреста.

Наследие

Создаем карту памятников истории и культуры

Георгий КОЗЕЛ, ведущий научный сотрудник Белорусского научно-внедренческого центра по землеустройству, кандидат экономических наук

В целях обеспечения сохранности памятников истории, археологии, архитектуры и градостроительства Белорусский научно-внедренческий центр по землеустройству (г. Минск, ул. Казинца, 86, корп. 3) разрабатывает карты размещения памятников истории и культуры. Такие карты уже имеют три района Минщины — Мядельский, Молодечненский и Минский. Выполнены они по заказам районных отделов культуры райисполкомов.

В состав карты входят, как правило, четыре группы памятников. Первая группа — памятники истории, которые включают в себя собственно памятники и места национально-освободительного движения, памятники и памятные места Великой Отечественной войны, памятники и места, связанные с именами государственных деятелей, деятелей культуры, науки и искусства, памятники жертвам фашизма.

Вторая группа — памятники археологии, к которым относятся стоянки первобытного человека, поселения, городища, селища, курганные могильники, курганы, камни-следовики, кресты.

Третья группа — памятники архитектуры и градостроительства, куда входят военно-оборонные сооружения, дворцы и усадьбы, культовая архитектура, парки и садово-парковые сооружения и памятники хозяйственной деятельности, промышленной архитектуры, гидротехнических сооружений досоветского периода.

Четвертая группа — кладбища действующие и кладбища закрытые.

Наше общество уже имеет варварский опыт уничтожения культовой архитектуры. И чтобы разрушить любой памятник при современном уровне развития техники достаточно мгновений. Восстановить же многие из них просто невозможно. Ведь представьте себе, что разрушен курганный могильник X—XII веков. Конечно, создать искусственные насыпи тоже можно. Но внутреннее содержание будет безвозвратно утеряно. Да и не кощунство ли это!

Наша задача — сберечь все, что дошло до нас из далекого прошлого, и передать будущим поколениям.

Народная газета

Пульс дня

❑ Савет Бяспекі ААН прыступіў да абмеркавання даклада Генеральнага сакратара ААН Бутраса Галі, у якім выкладзены план па ўрэгуляванню ў Босніі і Герцагавіне. У абмеркаванні прынялі ўдзел аўтары плана, сустаршыні каардынацыйнага камітэта Міжнароднай канферэнцыі па былой Югаславіі Сайрус Вэнс і Лорд Оуэн.

Напярэдадні Вэнс і Оуэн, якія выступілі аўтарамі плана ўрэгулявання ў Босніі і Герцагавіне, правялі ў штаб-кватэры ААН чарговую серыю сустрэч з кіраўнікамі дэлегацый праціборствуючых бакоў. Аднак, як і ў папярэднія дні, колькі-небудзь прыкметнага руху наперад зафіксавана не было.

❑ Часова спынены палёты самалётаў па дастаўцы гуманітарнай дапамогі ў Сараева, паведаміў галоўны штаб сіл ААН у былой Югаславіі. Такое рашэнне прынята ў сувязі з абстрэлам з зямлі германскага транспартнага самалёта, які выконваў у суботу рэйс па маршруту Заграб—Сараева.

❑ У гаагскім палацы кангрэсаў "Кангрэсхебау" адкрылася першая сесія падрыхтоўчай камісіі арганізацыі па забароне хімічнай зброі. У яе рабоце прымаюць удзел пасланцы больш як 130 краін, у тым ліку расійская дэлегацыя. У задачу падрыхтоўчай камісіі ўваходзіць стварэнне базы для ажыццяўлення Канвенцыі аб забароне распрацоўкі, вытворчасці, назапашвання і прымянення хімічнай зброі і аб яе знішчэнні.

❑ Прэзідэнт ЗША Біл Клінтан правёў нядаўна ў Белым доме шасцігадзінную нараду са сваімі вядучымі памочнікамі, на якой абмяркоўваліся пытанні распрацоўкі эканамічнай праграмы новай адміністрацыі. Як чакаецца, ён абнародуе свой план скарачэння дэфіцыту федэральнага бюджэту і стымулявання росту прамысловай вытворчасці 17 лютага на сумесным пасяджэнні сената і палаты прадстаўнікоў амерыканскага кангрэса.

❑ Жорсткія баі з прымяненнем цяжкай зброі, у тым ліку танкаў і артылерыі, вядуцца ў жылым комплексе пасольства Расіі ў Кабуле, паведаміў карэспандэнт агенцтва Франс Прэс у афганскай сталіцы. Армейскія падраздзяленні міністра абароны ісламскай дзяржавы Афганістан Ахмад Шаха Масуда на працягу некалькіх гадзін у нядзелю вялі наступальныя дзеянні супраць схаваўшыхся за сценамі комплексу баевікамі шыіцкай праіранскай "Партыі ісламскага адзінства Афганістана" (ПІАА), якія з часу падзення рэжыму прэзідэнта Наджыбулы ахоўвалі гарадок і ажыццяўлялі кантроль над прылягаючымі кварталамі. ПІАА выконвае ў Кабуле ролю "траянскага каня" Хекматйара. Расійскія дыпламаты пакінулі Кабул у жніўні мінулага года пасля моцных абстрэлаў баявых дзеянняў паміж урадавымі войскамі і ІПА.

❑ Адміністрацыя Біла Клінтана аб'явіла аб пачатку рэарганізацыі дзяржаўнага дэпартамента ЗША. Яго мэтай з'яўляецца скарачэнне апарату амерыканскага знешнепалітычнага ведамства і зліццё яго шматлікіх падраздзяленняў у шэраг буйных упраўленняў, кожнае з якіх будзе ўзначальваць намеснік дзяржсакратара. Згодна з распрацаваным планам, скарачэнню падлягаюць 40 працэнтаў прадстаўнікоў сярэдняга звяна дзярждэпартамента.

❑ Па меншай меры 19 чалавек атрымалі раненні ў выніку другога за апошні месяц моцнага землетрасення ў Японіі, якое адбылося ў нядзелю вечарам і адчувалася на значнай частцы тэрыторыі буйнейшага вострава краіны — Хансю.

Блізкае замежжа

Гучыць на Віленшчыне мова Скарыны

Ужо год на факультэце славістыкі Вільнюскага педагагічнага універсітэта працуе беларускае аддзяленне, якое рыхтуе настаўнікаў для будучых беларускіх школ у Літве. Адкрыццё кафедры беларусазнаўства як цэнтра па арганізацыі беларускіх навучальных устаноў — з'ява заканамерная, абумоўленая багацейшай віленскай гісторыяй, культурнымі і асветніцкімі традыцыямі.

З верасня мінулага года ў СШ N13 горада Вільні пачаў працаваць першы беларускі клас. Пры складанні прагімназічнай праграмы, на якой займаюцца вучні, быў улічаны вопыт Гродзенскай беларускай гімназіі.

Выпускнікі беларускіх школ і гімназій, праца па адраджэнню якой распачата нашай кафедрай, будуць мець магчымасць на льготных умовах атрымаць адукацыю на Беларусі. Ужо сёння яны могуць быць накіраваны кафедрай беларусазнаўства пры пасрэдніцтве Міністэрства адукацыі Беларусі на вучобу ў беларускія вышэйшыя навучальныя і сярэднія спецыяльныя ўстановы.

Кафедра ўстанавіла цесныя кантакты з беларускімі дзяржаўнымі і навучальнымі ўстановамі, грамадскімі арганізацыямі, якія значна дапамагаюць у працы аддзялення. Мы шчыра ўдзячны шматлікім бібліятэкам, асабліва Гродзенскай абласной, Віцебскага педагагічнага інстытута і Гродзенскага універсітэта, кафедры беларускай мовы Гомельскага універсітэта імя Ф.Скарыны і факультэту беларускай філалогіі і культуры Мінскага педагагічнага універсітэта, міністру адукацыі спадару В.Гайсёнку і шматлікім супрацоўнікам міністэрства, у якіх знаходзім разуменне сваіх праблем.

Наперадзе яшчэ шмат цікавых падзей і планаў. Галоўнае ж бачыцца ў тым, што з адкрыццём беларускага аддзялення з'явіліся маладыя сілы, здольныя зрабіць рэальнасцю аднаўленне беларускага школьніцтва на Віленшчыне.

Лілея ПЛЫГАЎКА,
загадчык кафедры.

ЗАРУБЕЖЬЕ

* ИТАР-ТАСС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА *

По музеям мира

Нью-Йорк.

Метрополитен-музей (на снимке) — один из самых знаменитых и популярнейших центров культуры не только в США, но и во всем мире. Он основан в 1870 году. Здесь вполне могут удовлетворить свой вкус многочисленные ценители искусства, любуясь вечными творениями античных и средневековых мастеров, культурой Древнего Востока, а также и новыми произведениями американских и западноевропейских авторов.

Фото Г.РОМАНЦОВОЙ.

Доживаем?

"Мы медленно, даже неощутимо исчезаем", —

так прокомментировала газета "Отечествен вестник" опубликованные в печати данные о демографических тенденциях в Болгарии. Согласно им, смертность в стране неуклонно растет и достигла в последние годы уровня 12 чел. на 1000 чел. населения. Этот показатель вдвое выше для сельских жителей, чем для горожан.

Статистические данные подобраны специалистами Объединения врачей-христиан при христианском институте "Благовестие". Они установили, что Болгария — в числе "лидеров" в Европе по смертности в результате инфаркта миокарда, инсульта, злокачественных опухолей. Исследования показывают, что по сравнению с другими европейскими странами здесь в два раза чаще умирают люди в активном творческом возрасте (от 30 до 59 лет). Налицо сокращение численности населения. Тенденцию к увеличению проявляет детская смертность, составляющая 14,4 на 1000 новорожденных детей. Наконец, Болгария завоевала печальную славу "чемпиона Европы по абортам".

Важным фактором, способствующим появлению и развитию сердечно-сосудистых и легочных заболеваний, поражения кроветворных органов специалисты считают загрязнение окружающей среды крупными промышленными и сельскохозяйственными комплексами. Если эти негативные тенденции сохранятся, то через каких-нибудь 250—300 лет с лица земли исчезнет последний болгарин, считает общество.

Александр СТЕПАНЕНКО.

Политика должна быть гибкой, как сахарный тростник

Американская политика в отношении Кубы страдает недостаточной гибкостью и должна быть нацелена на поощрение более широких контактов между народами двух стран и обмен идеями.

Об этом заявили эксперты по странам Латинской Америки, выступившие на слушаниях в Комитете по иностранным делам Палаты представителей конгресса США.

"Куба больше не несет смертельной угрозы американским интересам", — сказал руководитель исследовательской организации "Межамериканский диалог" Питер Хаким. Проводимая Вашингтоном уже 30 лет политика экономической и дипломатической блокады острова "устарела, страдает отсутствием воображения и непродуктивна", считает он.

ИТАР—ТАСС.

Им в Израиле делать нечего?

Из 117,5 тысячи евреев, выехавших в 1992 году из стран СНГ, в Израиль прибыли чуть более 64 тысяч. Остальные предпочли отправиться в США, Канаду, Австралию, Германию и другие страны. Об этом сообщил председатель еврейского агентства Симха Диниц на заседании руководства агентства, состоявшемся в Иерусалиме.

Отметив, что 45 процентов евреев, покинувших СНГ, предпочли Израилю другие страны, С.Диниц объяснил такую ситуацию теми трудностями, с которыми сталкиваются здесь новые иммигранты, прежде всего с высокой безработицей. Он призвал правительство уделить максимальное внимание созданию новых рабочих мест.

Между тем, согласно прогнозу Института экономических и социальных проблем Израиля, к концу 1993 года уровень безработицы вырастет почти на один процент и достигнет 11,9 процента активного населения страны. Исследования, проведенные институтом, позволяют сделать вывод, что положение на рынке труда будет ухудшаться и в последующие годы. В 1995 году безработица составит 12,3 процента.

Куда более оптимистично настроен министр финансов Израиля Авраам Шохат. Он ожидает, что в начавшемся году на 24 процента вырастут капиталовложения в экономику, что позволит сократить безработицу до 10 процентов. По данным министерства финансов, в 1992 году число рабочих мест увеличилось на 4,5 процента, а численность активного населения — на 5,3 процента. Доля безработных среди новых иммигрантов сократилась с 39,7 процента в третьем квартале 1991 года до 28,3 процента в третьем квартале 1992 года. Министерство финансов не приводит сведений о том, какая часть иммигрантов работает на временной основе или занята неквалифицированным трудом.

Александр ЖУДРО.

Даже плохо ехать лучше, чем идти

Еще несколько лет назад приобретение автомобилей в частную собственность в Китае было запрещено по различным идейно-политическим причинам.

Но жизнь берет свое, да и времена настали другие — парк личных авто в КНР уже насчитывает десятки тысяч машин, в основном отечественного производства. В последний год "автомобильная лихорадка" особенно сильно охватила китайскую столицу. По сообщениям газеты "Маркет ньюс", только в Пекине насчитывается свыше 8 тыс. частных автомобилей.

На втором месте после Пекина по этому показателю идут Гуанчжоу, административный центр наиболее экономически развитой южной провинции Гуандун, и портовый город Тяньцзинь.

Специалисты считают, что тенденция к увеличению числа личных автомашин сохранится в ближайшие несколько лет, несмотря на значительное повышение цен на бензин.

Владимир ФЕДОРУК.

Она разорвала пасть волку

Легче одолеть дикого зверя, нежели пройти затем вакцинацию, не без оснований считает 57-летняя жительница Кобдоского аймака Н.Цэдэн. Только в столице, за тысячу километров от ее родного сомона, отважной монголке сделали профилактическую прививку. Необходимого лекарства не оказалось ни в сомонном (районном) центре, ни в аймачном (областном), пишет в рубрике "Всякая всячина" газета "Ардын эрх".

Необходимость в медицинской помощи появилась после схватки уважаемой Цэдэн с... волком, неожиданно напавшим на нее ранним зимним утром. В предрассветных сумерках женщина приняла дикого зверя за собаку, однако не растерялась, когда "собака" вдруг налетела на нее. То ли волк уже не ожидал сопротивления, то ли у женщины удесятерились силы, но Цэдэн-гуай удалось прижать зверя к стылой земле и разорвать разинутую в страшном оскале пасть. Тут на ее крики из юрты прибежали муж и дети и прикончили волка.

Естественно, никто не мог дать гарантии в том, что на женщину напал не взбесившийся зверь. И, конечно же, все посоветовали Н.Цэдэн обратиться к врачам. Чем кончилось это уже второе ее злоключение, читатель знает. Остается только добавить, что медики обнаружили следы волчьих клыков лишь на пальцах женских рук, не давших сомкнуться острым звериным зубам.

Раньше так готовились к посевной

Подготовка к апрельскому референдуму о Конституции в России началась уже и на местных уровнях.

19 февраля в Новосибирске откроется всероссийское совещание председателей республиканских, краевых и областных Советов. Обсуждение проблем, связанных с проведением референдума, намечено уже на первый день совещания.

"Постфактум".

Глазами очевидца

Кровь под пальмами

В Абхазии был курортный сезон. После пулеметной очереди из вертолета многие так и остались лежать на пляже...

С лицом, обгоревшим на солнце, с двумя сломанными и неправильно сросшимися руками, голодный и ничейный офицер Дмитрий Ковалев явился в минский госпиталь после двух месяцев абхазской войны.

— Что же ты так поздно, капитан? — спросили у него на консилиуме. — Руки придется ломать по новой. Нужна операция, и придется восстанавливать нервную систему...

Плакала счастливая мать Лидия Васильевна Ковалева, в прошлом медицинская сестра, за лето не получившая ни одной весточки от сына. Вся связь с Абхазией — лишь короткие репортажи в теленовостях. А он, белорус, выпускник ВИЗРУ, двадцать лет прослуживший в армии на юге, и после пережитого считает абхазов и грузин братьями. До сих пор не может понять, как могли соседи убивать друг друга. Сегодня у него нет дома, нет работы, нет части, в которую он мог бы вернуться, — все перевернула в судьбе эта война.

— Собственно, это была хорошо спланированная агрессия со стороны Грузии, — говорит Дмитрий Владимирович. — Маленькую Абхазию, в которой 5 районов, 6 городов и 4 поселка, захватили 14 августа. В Гагре, Пицунде, Гудауте, Сухуми был в разгаре курортный сезон. На фоне знойного солнца, пальм и моря люди с автоматами не воспринимались. У армии позиция четкая — не вмешиваться. Наш зенитно-ракетный полк захватили мгновенно. Унесли все, что смогли унести, даже сейфы и знамя, а без него и нет формирования. Ракеты никого не интересовали — больно тяжелые, и потому остались. Солдаты были местные. Армяне подались в Сочи и постарались попасть к себе на родину, абхазы примкнули к своим. 90 офицеров не имели представления, что делать, потому что командир части полковник Петров исчез и появился лишь через 2 месяца. Одни радовались, что никого не убили, другие огорчались, что такой беспомощной оказалась армия. В ней шел такой же процесс, как и на гражданке — стремление обогатиться любой ценой. Высшее командование с молотка продавало электростанции, машины, форму, горючее. А теперь вот растащили оружие, хотя и не знали ни грузины, ни абхазы, что с ним делать, как им пользоваться. Ко мне на улице подошел человек и прямо спросил:"Капитан, давай к нам в армию, хоть научишь, как держать в руках эту штуковину". Но ни воевать, ни консультировать стороны я не хотел. В Зугдиди, Гудауте освободили уголовников из тюрем, и они резвились — стреляли и мародерствовали. В Пицунде стали минировать берег, а через несколько часов высадился десант. Горели подожженные дома, сутками грохотала артиллерия, "бомбила" что придется, но есть такая часть публики, что готова умереть, а не оставить оплаченной за отдых путевки. Мы примкнули к десанту, ибо вертолеты были единственной опорой и якорем спасения. Ребята решили хоть как-то укрепить площадку, прямо на берегу стали рыть траншею. Жара — 38 градусов, на нас каски и бронежилеты, надетые на голое тело. Отдыхающие спрашивают:"У вас что, учения?".

До какой степени беспечны люди! Мы объясняли, но доходило с трудом. А потом налетел грузинский вертолет и "проутюжил" курортников автоматной очередью. Многие так и остались лежать на том палящем солнце. Зато какая паника поднялась мгновенно. Эвакуация осуществлялась через Сочи, потому что берег в Пицунде был уже заминирован. Со стороны моря к нему подошел большой десантный корабль. Открыл свои гигантские трюмы. Боже, что началось! Люди начальственные спасали свои "мерседесы" и личный транспорт, хотя задача у моряков была одна — вывезти оставшуюся военную технику.

Крестьяне, понимая, что отходит последний корабль, тащили свои пожитки и заталкивали в него женщин и детей.

Нам уезжать было некуда, да и несвободен военный человек. Но о нас, как и о десанте, забыли. Питаться было нечем. Выручали огороды, а через месяц, когда на нас стала болтаться обветшавшая одежда, пришлось зарезать бродившего по полю теленка. Мне оставалось вспомнить старое ремесло — на Сосновском озере под Витебском я в детстве неплохо ловил рыбу. А тут как раз пошла кефаль. Смастерил снасти и долго, терпеливо ждал, когда же она попадется на крючок. Дело пошло, и голод мы утоляли. Даже смогли помочь людям — стали делать рейсы на вертолетах в Сочи: вывозили гражданское население, в основном армян. Больше 16 человек брать на борт было нельзя, рисковали всякий раз, потому что под обстрел ракетами "земля—воздух" можно было попасть запросто. Но шесть десантников все же потеряли. Пансионаты, поликлиники быстро переоборудовались под полевые медпункты. Врачи в основном грузины, их пытались лишить квартир, домов, брали заложниками, но надо отдать им должное — свой врачебный долг они выполняли несмотря ни на что.

Абхазы постепенно приходили в себя, покидали укрытия в горах и учились давать отпор. Греки, чеченцы, менгрелы были на их стороне. И хотя по радио начались призывы перевести экономику Грузии на военные рельсы, народ понимал: война приближается к концу. На территории Абхазии жило много турков, и в Турциии их уже собирались поддержать. К тому же, ограбив воинские подразделения, абхазы приобрели 90 единиц бронетехники и выглядели не так уж слабо. Конечно, с приходом к власти Гамсахурдия, с его заявления о том, что он не будет рассматривать права человека, а лишь права грузина, многое началось. По сути дела, был ликвидирован абхазский университет (превратился в филиал тбилисского), на все должности от завмага до завгара ставились только грузины — все это накаляло обстановку. Но кровь этих людей так густо переплелась — межнациональные браки, одна вера и религия подавали надежду, что очень скоро люди поймут, как гнусно убивать друг друга, тем более что их храмы стоят рядом с VIII века. Это настроение я уловил и в больнице, куда попал после рукопашной схватки — на нас напали в очередной, пятый раз, чтобы завладеть личным оружием. Меня так бросили на камни, что подняться сам уже не смог. Руки не слушались, а боль в них такая, что темнело в глазах. В местном лазарете врач-грузин ввел в палату, где шестеро раненых... Если бы их столкнули лицом к лицу еще месяц назад, они бы глаза друг другу повыкалывали — грузин, чеченец, абазинец, менгрел, абхаз, кабардино-балкарец. Перебинтованные, собранные болью и отрезвленные ею же, уже не воевали один против другого.

Я уезжал в сплошном дыму — горели дома и виноградники, опять плакали дети. Сердце болело, на болящие руки уже не обращал внимания.

Исповедь капитана записала
Лилия ЛОМСАДЗЕ.

Заіра Азгура добра ведаюць не толькі ў рэспубліцы, але і далёка за яе межамі. Ведаюць як таленавітага скульптара, як актыўнага грамадскага дзеяча, як публіцыста. Нядаўна яму спoўнілася 85 гадоў, з чым шчыра віншуе і рэдакцыя "Народнай газеты".

Сённяшнія нататкі Заіра Азгура — гэта роздум наконт нашай гісторыі, аб месцы мастацтва ў жыцці чалавека, аб натуральных і непазбежных зменах у светапоглядзе сучаснікаў...

Роздум вядомага чалавека

Прага дабра і справядлівасці

Заір АЗГУР

Мне выпала ў дзяцінстве застаць нешта неверагоднае. Ява пераўзыходзіла сваёй яркасцю і сваёй ярасцю ўсе самыя загадкавыя казкі і фантастычныя карціны. Пасля шумных маніфестацый і змены дзяржаўнай атрыбутыкі Лютага, калі людзі раптам загаварылі ва ўвесь голас аб тым, як доўга жыў у краіне жорсткі і несправядлівы лад на чале з расійскім самадзяржаўем. Пасля мітынгаў, на якіх з трыбун звярталіся да прысутных незразумелыя для нас, хлопчыкаў віцебскіх вуліц і ўскраін, прадстаўнікі нейкіх кадэтаў, а яшчэ эсэраў, потым і бальшавікоў. Пасля громкіх заклікаў спыніць вайну з Германіяй і не менш гарачых галасоў на карысць вайны "да пераможнага канца". Пасля чутак аб мяцяжах, змовах, братанні на фронце, аб выбарах, Устаноўчым сходзе. Вестка — у Піцеры здзейснена сацыялістычная рэвалюцыя.

Прайшло 75 гадоў. І — якіх гадоў! Маё пакаленне пабачыла і перажыло столькі ўзрушэнняў, што перад намі ўсё глыбей і больш выразна паўстае і сам феномен грамадскага развіцця, і чалавек як яго рухаючая сіла, і ён жа — яго ахвяра. Я выдатна памятаю, што ўсе сацыялісты, якіх я пазнаваў і чые прамовы слухаў, зыходзілі ў сваім імкненні да новага жыцця са спачування народным пакутам, народнаму гору, народнаму бяспраўю. Менавіта гэтым спачуваннем тлумачылася гісторыя рэвалюцыйнай барацьбы супраць самадзяржаўя. І замахі бомбакідальнікаў на царскіх асоб, і тэрор супраць дзяржаўных сатрапаў, якія аддавалі распараджэнні накшталт вядомага "Патронаў не шкадаваць!" для ўціхамірвання паўстаўшых рабочых, і самаадданасць Соф'і Пяроўскай, і подзвігі дзёрзкага Камо, і вытанчаная канспіратыўная работа Уладзіміра Ульянава з таварышамі — усё прымалася нашымі юнымі сэрцамі як увасабленне ў рэвалюцыйныя справы менавіта спачування. Так, Кастрычніцкая рэвалюцыя ажыццяўлялася ў жаданні дабра і справядлівасці для мільёнаў абяздоленых. Для пралетарыяту ў першую чаргу.

Жыццё ў няспынным развіцці. Змена грамадскіх ідэалаў і палітычных арыентацый бывае заканамернай і аб'ектыўнай. Тое, што цяпер перажывае наша краіна, былы Саюз ССР, і ў прыватнасці суверэнная Беларусь, можа здавацца нам, сучаснікам, надзвычайным. Для гісторыі ўсё гэта толькі чарговая хваля прыліву і адліву. Не трэба ўпадаць у адчай і заліваць чорнай фарбай тое, што было. Няма нічога вартага і ў імкненні ўтрымаць ход гісторыі, цягнуць грамадства назад. Значна больш карысна і рацыянальна ўдумацца ў вопыт і ў дасягненні мінулага часу. Вам можа нешта ў ім падабацца, нешта не падабацца, але ў зробленым народам не можа не быць карыснага і цудоўнага.

Я кажу гэта заўзятым спрачальнікам, якія забываюць, што ідэалы рэвалюцыйных пераўтварэнняў у Францыі, Брытаніі, Амерыцы, Расіі, як бы мы ні ацэньвалі Рабесп'ера і Марата, Алівера Кромвеля, амерыканскіх каланістаў, стваральнікаў Канстытуцыі ЗША, якія паўсталі супраць брытанскай кароны, Бакуніна з Крапоткіным, Леніна і ленінцаў, — гэтыя ідэалы з самага пачатку былі дабрадзейнымі: роўнасць нацый, братэрства людзей, свабода грамадзян, усеагульны дабрабыт. Рэвалюцыі не абыходзяцца без крыві, без насілля, без пакут многіх людзей. У пакутах нараджаецца новае. Нам трэба памятаць аб гэтым і не перакрэсліваць ідэалы і нават ідэалізм рэвалюцыянераў з-за непазбежных гвалтоўных форм барацьбы, а аддаць ім належнае. За іх гістарычныя дзеянні, якія не маглі быць іншымі.

Чаму я загаварыў пра гэта? Мне, мастаку, цяпер балюча бачыць праяўленні гістарычнага беспамяцтва і варварскага зневажання ўсяго, што звязана з кастрычнікам 1917 года.

Я не з чужых слоў ведаю, які бядотны стан народа быў на Беларусі. Памятаю, як правячыя колы высакамерна грэбавалі нацыянальнай мовай і культурай беларусаў. Не забуду ганенняў супраць маіх аднапляменнікаў — яўрэяў Беларусі (у мяне ў сэрцы не сціхаюць словы Янкі Купалы аб тым, што ў нас, беларусаў і яўрэяў, "адно ярмо" і "адзін хлеб"). Мой дзіцячы ўспамін пра Віцебск не дазваляе мне забыць абуральную розніцу паміж жыццём простага люду і багачамі. Калі абагульняць уражанні таго часу, то прагучаць гэта можа прыблізна так: рэвалюцыя адбылася ў краіне малапісьменных, бедных, якіх абіраюць, прыцясняюць, абдурваюць. Рэвалюцыя абудзіла ў людзях годнасць.

Напэўна, такое ўражанне звязана і з маёй прафесіяй, з маім мастацкім рамяством. Паспрабуйце мяне пераканаць і даказаць, быццам сучасны беларускі жывапіс ці архітэктура, кінамастацтва і тэатр, літаратура і музыка дасягнулі цяперашняга ўзроўню без уплыву і забеспячэння дзяржавы, створанай рэвалюцыяй! Ёсць людзі, якія прыводзяць факты таго ж кнігадрукавання або тэатральнай дзейнасці ў час БНР, нават пры нямецкай і польскай акупацыі Беларусі ў той час. Факты вядомыя. Толькі задумайцеся: усё роўна мастак быў бы арыентаваны на культуру заваёўніка і пратэктара — выдавалася б і выконвалася на сцэне тое, што адабралі б улады Пілсудскага ці прускай ваеншчыны. Нам, маладым тады мастакам, выпала вучыцца ў майстроў пераважна рускай школы рэалістычнага мастацтва. Што школа гэта дабрадзейная, прызнана ва ўсім свеце. Ці трэба спасылацца на аўтарытэт у цывілізацыі Чэхава і Станіслаўскага, Рэпіна і Левітана, Рахманінава і Глазунова, Шаляпіна і Стравінскага...

Ды і перш чым меркаваць аб напрамку творчай вучобы, варта ўзважыць яе вынікі. Я займаўся азамі скульптурнага мастацтва ў вядомым Віцебскім мастацкім вучылішчы. Вядомым тымі імёнамі, што звязаны з ім, — такімі педагогамі, як В.Волкаў, Ю.Пэн, М.Шагал, М.Керзін, Ул.Хрусталёў, М.Эндэ, такімі гадаванцамі, як А.Бембель, А.Глебаў, І.Ахрэмчык, Я.Зайцаў, К.Касмачоў, С.Селіханаў, В.Цвірка, Р.Кудрэвіч, А.Гугель, сцэнографы І.Ушакоў, М.Бліщ, І.Пешкур... Можна па-рознаму адносіцца да тэм і вобразных увасабленняў, якія распрацоўвалі названыя мной мае калегі, але ў каго павернецца язык адмаўляць іх ролю і значэнне ў выпрацоўцы сучаснага стылю выяўленчага мастацтва! Лепшыя творы І.Ахрэмчыка і Я.Зайцава, напрыклад, адухоўлены захапленнем справамі тых рэвалюцыянераў, якія ішлі на барыкады, у астрог, на катаргу ўсё з таго ж жадання дабра людзям, са спачування пакутам сваіх суграмадзян. Спачуванне склікала непакорных бунтароў і апалчылася супраць рабства, цемнаты, забабонаў, коснасці.

Вядома, мы ведалі і памяталі, што і ў царскі час у краіне будаваліся фабрыкі, заводы, чыгункі. Была і культура. Прагрэс адчуваўся. Але абслугоўваў ён усё ж верхнія паверхі дзяржаўнай сістэмы. І рознымі павіннасцямі, падаткамі, плацяжамі быў абкладзены працоўны люд спаўна. Ды і казённыя субсідыі выкачваліся з сялянства і рабочых. Ці не таму еўрапейская думка называла ўяўнай цывілізацыю ў Расіі.

Мастацтва майго пакалення выкрывала гэтую ўяўнасць і славіла тых, хто спачуваў гнаным і ахвяраваў сабой у інтарэсах прыгнечаных. У яго няма падстаў саромецца пафасу творчасці, які дамінаваў у пошуках і адкрыццях савецкіх мастакоў!

Не я першы кажу пра гэта: не было б у духоўным абароце чалавецтва Фідзія, Арыстоцеля, Гамера, Леанарда да Вінчы, Мікеланджэла, Дантэ, Шэкспіра, Рэмбранта, Гётэ, Пушкіна, вярнуўся б наш гома сапіенс у дзікі стан, апусціўся б на калені. А ў наш час у што б ператварыліся мы з вамі, калі б нас пазбавілі слова Купалы і Коласа, музыкі Шастаковіча і Багатырова, паэзіі Ясеніна і Куляшова, палотнаў Пластава і Ахрэмчыка, фільмаў Даўжэнкі і Эйзенштэйна, прозы Кузьмы Чорнага і Шолахава, скульптур Мухінай і Манізера... Ні на якіх вагах не ўзважыць тую гаючую чароўнасць, якая служыць нам падтрымкай у хвіліны душэўных трывог і сумненняў. Тады мы гартаем томік Багдановіча, унікаем у страсці герояў Дастаеўскага, сочым за думкай Талстога. Можа, толькі дрымучая пасрэднасць самасцвярджаецца, грэбуючы такім багаццем мудрасці і мастацкай прыгажосці.

(Заканчэнне на 4-й стар.)

Народная газета

Прага дабра і справядлівасці

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі ў нас, мастакоў, упершыню ў свеце галоўным і самым прыцягальным прадметам творчай увагі стаў чалавек працы. Менавіта ў нас. Можна як хочаце адносіцца да рэвалюцыі і наступнай гісторыі савецкай дзяржавы, але гэта культурнае дасягненне несумненнае. І прызнанае ва ўсім свеце.

Спакон вякоў людзі адстойваюць свае правы — або грамадствам, калектывам, садружнасцю (партыя гэта ці прафсаюзы), або індывідуальна, прыватным чынам (прасіцель, наведвальнік грамадскіх месцаў, хадатай перад чыноўнікам). У нас у краіне склалася даўняе ўяўленне пра сілу грамадскага аб'яднання людзей, "талаку". Вось і ў мастацтве героем стаў прадстаўнік пэўнага класа, праслойкі, асяроддзя. Грамадска каштоўны герой!

Сёння знаходзяцца людзі, якіх раздражняе веліч і прыгажосць, напрыклад, скульптуры "Рабочы і калгасніца" Веры Мухінай. А яе ж у канцы 30-х гадоў з захапленнем прыняла сусветная грамадскасць як сімвалічнае адлюстраванне маладой сілы і мэтанакіраванасці да лепшай будучыні. У беларускім выяўленчым мастацтве такія людзі і паўсталі на жывапісных палотнах і ў скульптурах, на графічных лістах і ў кніжнай ілюстрацыі. З філасофскім роздумам аб нашай вечнай удзячнасці працаўнікам, з псіхалагічнай глыбінёй, каларытна і маляўніча стваралі партрэты аратых, вясковых брыгадзіраў, касцоў, фабрычных ткачых, будаўнікоў, геолагаў, балерын, вучоных мае сябры І.Ахрэмчык і Я.Зайцаў. У час вайны і пасля перамогі яны мастацкімі сродкамі ўзнаўлялі вобраз абаронцы Айчыны — воіна і партызана. Углядваючыся ў такія партрэты, у вобразы людзей з нашага ж асяроддзя, асяроддзя калектывістаў, глядач бачыў носьбіта праўды, такога зямнога і духоўна ўзвышанага героя сучаснасці. Падобныя ўражанні прывіваюць добрыя пачуцці грамадзянам, узбройваюць супраць зла. Да ўсялякага, і да сацыяльнага асабліва.

Ад мастака ў многім залежаў і залежыць напрамак пазнання, якім жыве сучаснік. Мастацтву выпадае садзейнічаць яму ва ўсведамленні патэнцыяльных чалавечых сіл і магчымасцей усё ж зрабіць свет справядлівым і багатым.

На жаль, у канцы нашага стагоддзя менавіта гэта прызначэнне мастацтва падлягае сумненню і нават высмейваецца. Гармонія, сіметрыя, мелодыя, акрэсленасць задумы і рэальнасць увасаблення — усё тое, што здольна зрабіць высакародным гледача, асуджаецца як перажытак застарэлага. На першы план выходзяць вуглаватыя фігуры, крыклівыя зломы, хаатычныя сінкопы, нагрувашчванне кубоў і шароў, аголеная натура, падкрэсленае пачварства. Магчыма, паддаўшыся адчаю ад недаверу ў перамогу чалавечнасці і духоўнасці ў сучасным свеце, людзі сталі цярпімымі да пачварнасці, цікаўнымі да таго, што сам Сальвадор Далі назваў "шызафрэнічным рэалізмам", г.зн. да прывідаў спакутаванага мозгу. Магчыма, гэта ў нейкай ступені непазбежны этап у развіцці культуры. Аднак, з'яўляючыся цвярозымі сучаснікамі такога этапа, давайце не забываць пра ўражальную і стваральную сілу лепшых твораў мастацтва ў прайшоўшым 75-годдзі нашай краіны, якія блізкія да класічнага рэалізму.

Кажуць, зло — гэта дзіця дабра. Добрымі намерамі ўслана дарога ў пекла. Напэўна, так і ёсць. Цяперашнія заканадаўцы мод спасылаюцца на жаданне людзей распазнаць прыроду агрэсіўнага зла ў чалавецтве. Маўляў, навошта покрыва высакароднасці і гармоніі, калі і да гэтага часу натуры чалавека ўласцівы зайздрасць, сквапнасць, уладалюбства, угодніцтва, нацыянальная ганарлівасць і іншыя заганы, якія штурхаюць яго на звярыную разню і крывавую міжусобіцу. Не астываючыя пажарышчы і знявечаныя трупы ў Карабаху і Таджыкістане, у Харватыі і Босніі быццам пазбаўляюць нас права гаварыць пра духоўнасць, якой надзелены чалавек.

Не магу з гэтым прымірыцца і пагадзіцца. Я знаёмы з людзьмі, якіх кранала зло і наносіла ім невымернае гора. Памятаю галадаючых у неўраджайныя гады ў вёсцы. Мяне закранула і тое, што называюць парушэннем законнасці яжоўска-берыеўскімі апрычнікамі. Я пакутаваў, калі ў разгул пусқаліся дабрахоты-выкрывальнікі так званых бязродных касмапалітаў у літаратуры і мастацтве. У мяне ў майстэрні адкрывалі душу вязні Лукішак — Піліп Пестрак і Міхась Машара. Мне пра многае расказалі пакутнікі ГУЛАГа Ян Скрыган і Уладзімір Дубоўка, Тамара Цулукідзе з Алесем Пальчэўскім. І ні ў кога з прайшоўшых страшэнныя пакуты я не бачыў праяўлення помсты, чэрствасці сэрца, прытуплення жыццялюбства. Духоўнасць, калі яна ўжо ёсць у табе, нельга вынішчыць. Яна, магчыма, апошні прытулак нашых цяперашніх спадзяванняў і надзей на стварэнне справядлівага свету.

Думаю, менавіта мастацтва той традыцыі, якая склалася ў беларускім мастацтве ў гады савецкай улады, здольнае захаваць і ўмацаваць гэтую духоўнасць сваёй увагай да нацыянальных каштоўнасцей народа Беларусі. Камерсант, біржавік, банкір такога мастацтва не прызнаюць. Рынак часцей заахвочвае да адлюстравання культу сілы, захапляючых дух паядынкаў чалавека з законам, непрыстойнага сузірання інтымных гульняў, сладастраснасці і сексуальных скажэнняў. Ці не гэта цяпер пераважае на нашых кінаэкранах, кніжных прылаўках і нават у гумарыстычных часопісах? Нажыва становіцца меркай практычнасці, прадпрымальнасці, удачы, прэстыжу. А нажыва не сентыментальнічае. Яшчэ Бальзак кінуў крылаты выраз: "Капітал — гэта птушка, якой не страшны свінец любых законаў".

Здаровыя нацыянальныя і сацыяльныя сілы павінны супрацьпаставіць яму, капіталу, і ёй, нажыве, закон маральнай адказнасці за справядлівасць, да якой цягнецца і пра якую марыць чалавек увесь час. Паўтару яшчэ раз, як бы ні ацэньвалася 75-годдзе пасля кастрычніка 17-га, за гэтыя гады наша культура насуперак усім цэнзурным рагаткам і ўсім намаганням прававерната чыноўніцтва зрабіла важныя набыткі ў галіне духоўных, адвечных каштоўнасцей.

Я спасылаюся на выяўленчае мастацтва. Яму аддадзена маё жыццё. У яго арсенале свае сродкі: яго творы статычныя, але яны валодаюць неабмежаванымі магчымасцямі для іх працяглага ўспрыняцця і раскрываюць рэальны свет праз зрокавы вобраз у пластычным і колеравым адлюстраванні. Я з пакалення, якое пад уплывам рэвалюцыйных перамен засвоіла адну важную для сябе ісціну. Аддаючы належнае працаўніку, стваральніку матэрыяльных каштоўнасцей або ўслаўляючы ратную мужнасць воіна, адлюстроўваючы карціны мірных будняў або паказваючы чароўнасць роднай прыроды, — ты павінен быць шчырым і перакананым.

Змены ў грамадскім развіцці мне здаюцца натуральнымі і непазбежнымі. Рэвалюцыі не заканчваюцца апошнім выстралам на барыкадах або прыгаворам суда зыходзячым з гістарычнай арэны сілам. Чалавецтва рухаецца ў блізкае сваё Трэцяе Тысячагоддзе, памятаючы і Спартака, і Алівера Кромвеля, Рабесп'ера, вайну Поўдня і Поўначы Амерыкі, дзекабрыстаў у Расіі і штурмуючых Зімні палац у Петраградзе. Цярністы шлях. Слава Богу, ён не з адных выбоін і каляін складаецца, ёсць на ім і прамыя сцежкі. З іх адкрываецца нягаснучая прыгажосць дару самога жыцця, які даецца кожнаму з нас адзін раз.

У маёй памяці амаль аднагодка стагоддзя не гасне бачанне гэтых светлых сцежак.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае надвор'е, невялікія ападкі, слабая галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Гродне, Мінску — 2—4, Брэсце, Віцебску — 1—3, Гомелі, Магілёве — 0—2 градусы марозу.

У наступныя двое сутак пераважна без ападкаў.

Астранамічны каляндар — 9.02

Узыход і заход сонца:
Мінск — 7.42, 17.06;
Віцебск — 7.36, 16.52;
Магілёў — 7.31, 16.55;
Гомель — 7.24, 16.56;
Гродна — 7.57, 17.21;
Брэст — 7.53, 17.27.

Даўжыня дня ў Мінску — 9 гадзін 24 мінуты.

Поўня — 7 лютага.

Тэатры

9—10 лютага
Пачатак у 19.00
ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
9 лютага — "Вяселле Фігара".
10 лютага — "Карсар".
ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ
10 лютага — прэм'ера "Нежанаты мнагажэнец, або Залёты пана дэ Пурсаньяка".
ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА
9—10 лютага — "Карнавал у Венецыі".
БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ
(зала камернай музыкі)
10 лютага — Дні нямецкай музыкі. Ансамбль старадаўняй музыкі "Калегіум музікум" (Валгаград). У складзе: Г.Мацюкова (флейта-траверса), П.Тамілаў (барочная скрыпка), А.Бальшакоў (віёла да гамба), Д.Зубаў (клавесін), Г.Ф.Тэлеман.

Внимание!

Публикуем ответы на головоломки, напечатанные в прошлом номере.

ФІЗКУЛЬТ - УРА! ФИЗКУЛЬТ - УРА!

Ведай нашых!

Альпіністка мая, скалалазка мая...

Беларусь — раўнінная дзяржава, але альпіністы сярод яе грамадзян ёсць. Менавіта паміж юнымі скалалазамі і адбыліся нядаўна ў Мінску спаборніцтвы, у якіх прынялі ўдзел прадстаўнікі ўсіх абласцей рэспублікі.

Пасля ўпартай барацьбы перамагла каманда "Мінск-1" Рэспубліканскага цэнтра дзіцячага і юнацкага турызму, другое месца дасталося спартсменам горада Ліды, трэцяе — камандзе "Мінск-2". У асабістым заліку ў розных узроставых групах перамаглі мінчане Дзяніс Старавойтаў і Сяргей Жураўскі, сярод дзяўчат — лідчанка Вольга Меляшкевіч. А наогул спаборніцтвы паказалі, што ў беларускіх альпіністаў расце дастойная змена.

Фота Сяргея ПЛЫТКЕВІЧА.

Вне игры

Если скандалы случаются, значит, это кому-нибудь нужно

Итак, жизнь в спорте продолжается. Вместе с новыми триумфами, достижениями и славой к спортсменам все чаще приходят новые проблемы и скандальные дела.

Кто бы мог подумать, например, что известный полузащитник сборной Англии и команды "Лацио" Пол Гаскойн будет оштрафован руководством итальянского футбольного клуба на 20 миллионов лир (13,7 тысячи долларов)! За что? После окончания матча итальянского чемпионата "Лацио" — "Ювентус" он на просьбу одного из тележурналистов об интервью ответил нецензурными словами, прокричав их в микрофон. Наказание принято под давлением общественности, возмущенной поступком футболиста. Осудили "нецензурщика" и депутаты итальянского парламента.

❑

Между тем страсти вокруг Блохина, кажется, начали понемногу утихать. В прошлом именитый футболист из Киева наконец-таки нашел себе тренерское пристанище в греческом ПАОКе (Салоники). По заявлению руководства клуба, Блохин согласился подписать контракт на два с половиной года. Его сумма составляет 410 тысяч долларов. "Олимпиакос", откуда был "уволен" Олег, с большим трудом нашел замену на пост главного тренера. Новым наставником пирейских футболистов стал югослав Любомир Петрович.

❑

А вот не менее знаменитый хоккеист Владислав Третьяк решил "ковать" деньги у себя на родине. Бывший вратарь ЦСКА и сборной СССР, став официальным представителем канадской фирмы "Бомбардье" в Москве, будет продавать в России снегоходы.

❑

"Что толку жить без приключений?" — похоже, под таким девизом проходит и спортивная жизнь эмоционального итальянского аса-горнолыжника Альберто Томбы. Не добившись успеха в слаломных турнирах розыгрыша горнолыжного Кубка мира в нынешнем сезоне, Альберто стал центром внимания "скандальной хроники".

Перед соревнованиями по слалому на швейцарском зимнем курорте Фейзонаце Альберто... "схлестнулся" с оператором подъемника. Версии по поводу этого инцидента распространяются самые разнообразные. Одни обвиняют Альберто в том, что он совершенно без всяких на то причин ударил рабочего, обслуживающего подъемник, лыжной палкой по спине и, выходя из кабинки, так шарахнул дверью, что только стекла полетели. Итальянские газетчики, которые стеной встали на защиту Томбы, утверждают, что все было совсем по-иному. Из-за нерасторопности "лифтера" Томба ударился о кабину подъемника, случайно попав по окошку палкой. Надо сказать, что Альберто принес свои извинения и заплатил за ущерб.

❑

Возможно, только таким способом можно бороться с грубиянами и невежами, будь они даже звездами первой величины. Десять тысяч долларов за десять слов — именно такую сумму пришлось заплатить олимпийскому чемпиону, американцу Чарльзу Беркли, выступающему за профессиональный клуб НБА "Феникс санс". В матче с "Нью-Йорк никкс" Беркли подошел к арбитру и сообщил ему, что тот отвратительно судит. Судья ответил: "Это дорого тебе обойдется". Такое заявление вывело из себя Чарльза. "Я не люблю, когда мне угрожают, тем более — денежными санкциями", — сказал он. И добавил к сказанному кое-что еще. Арбитр сдержал слово и подал рапорт. Дисциплинарный комитет НБА поставил именитого игрока на место: дисквалифицировал на одну игру и обязал выплатить штраф в 10 тысяч долларов.

❑

Увы, в спорте, как и в жизни вообще, происходят самые невероятные случаи и зачастую не из приятных.

На исходе первого тайма скончался от сердечного приступа боковой арбитр, 44-летний Хайнц Хаунцингер. Это случилось в немецком городе Карлсруэ во время футбольного матча между местной командой и "Динамо" (Москва). Встреча была прекращена при счете 2:1 в пользу москвичей.

А Андрей Канчельскис, как известно, играющий сейчас за английский футбольный клуб "Манчестер юнайтед", перенес сердечный приступ. Причиной этого стало несчастье, происшедшее с супругой футболиста: у нее случился выкидыш.

Как видим, веселого мало. А на сегодня новостей больше нет...

По материалам ИТАР — ТАСС и зарубежной печати подготовил Алесь СИВЫЙ.

Юрый Барысавіч КОЛАКАЛАЎ

5 лютага 1993 года раптоўна памёр Юрый Барысавіч Колакалаў. Усё сваё жыццё да самага выхаду на пенсію ён займаўся праблемамі будаўнічага комплексу рэспублікі.

Юрый Барысавіч нарадзіўся 28 лістапада 1926 года ў вёсцы Толстае Дарагабужскага раёна Смаленскай вобласці ў сям'і ваеннаслужачага. У цяжкім 1943 годзе, ва ўзросце семнаццаці гадоў, ён быў прызваны ў армію.

Пасля дэмабілізацыі Юрый Барысавіч стаў студэнтам Беларускага політэхнічнага інстытута, дзе атрымаў спецыяльнасць інжынера-будаўніка. Працаваў прарабам, начальнікам участка ў мінскім будтрэсце нумар 137. З 1961 года на працягу пяці гадоў кіраваў калектывам першага Мінскага домабудаўнічага камбіната. У гэты ж час абараніў дысертацыю на званне кандыдата тэхнічных навук. Затым узначальваў аддзел будаўніцтва і гарадской гаспадаркі ЦК КПБ. У 1970 годзе Юрый Барысавіч Колакалаў быў назначаны намеснікам Старшыні Савета Міністраў Беларускай ССР, а ў кастрычніку 1978 года быў выбраны сакратаром Цэнтральнага Камітэта Кампартыі Беларусі, дзе займаўся праблемамі будаўніцтва і гарадской гаспадаркі.

На любой пасадзе Юрый Барысавіч праяўляў сябе самаадданым працаўніком. Дзякуючы грунтоўным ведам і добрым арганізатарскім здольнасцям, свайму аўтарытэту, уменню згуртаваць людзей ён многае зрабіў для ўдасканалення капітальнага будаўніцтва. Асабліва важкі ўклад ён унёс у развіццё індустрыяльнага домабудавання, стварэння базы будіндустрыі і прамысловасці будаўнічых матэрыялаў. Вялікай справай у жыцці Юрыя Барысавіча Колакалава стала стварэнне такіх прадпрыемстваў, як мікашэвіцкае аб'яднанне "Граніт", Маладзечанскі завод лёгкіх металаканструкцый, віцебскае аб'яднанне "Даламіт", металургічны завод у Жлобіне. Апераджальнае развіццё будіндустрыі давала магчымасць паслядоўна нарошчваць магутнасці ва ўсіх галінах эканомікі рэспублікі, павялічваць вытворчасць прадукцыі, вырашаць праблемы сацыяльнай сферы.

Праца Юрыя Барысавіча была адзначана многімі ордэнамі і медалямі. За асаблівыя заслугі ў развіцці будаўнічага комплексу яму было прысвоена ганаровае званне заслужанага будаўніка. Ён неаднаразова выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета рэспублікі.

Юрый Барысавіч быў добрым і ўважлівым чалавекам, карыстаўся аўтарытэтам і павагай ва ўсіх, з кім яму прыходзілася працаваць і сустракацца. Такім ён і застанецца ў нашых сэрцах.

М.Мясніковіч, С.Брыль, А.Аксёнаў, М.Кавалёў, Р.Цішкевіч, Б.Батура, А.Майсяевіч, Г.Варанок, У.Голубеў, У.Ярмошын, Л.Чура, І.Антановіч, М.Архіпец, С.Атаеў, А.Бязлюдаў, В.Більдзюкевіч, А.Боршч, В.Даніленка, У.Еўтух, В.Елінеўскі, А.Камай, А.Кічкайла, Я.Кавалеўскі, А.Калодка, М.Карніевіч, Л.Краўцоў, П.Кузьмічэнка, Г.Кусік, У.Ляпёшкін, А.Малафееў, І.Мазаляка, М.Навіцкі, М.Пашэнька, В.Пячэннікаў, М.Ракаў, А.Сазонаў, У.Смірноў, Н.Сняжкова, А.Трутнеў, Э.Таўпянец, Л.Фірысанаў, В.Чычурын, В.Шарапаў, С.Яцута.

Праграма тэлеперадач

Аўторак, 9 лютага

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.15. Фільм-канцэрт.
8.50. "Захопленасць". Кінанарыс.
9.00. Беларуская літаратура. 7-ы клас.
9.30. "Фруза".
10.55. "Магдэбургскае права, або Малое падарожжа ў сярэдневяковы беларускі горад".
11.10. "Шарло" ў Іспаніі". Мастацкі фільм.
12.30. IV Віцебскі фестываль імя І.Салярцінскага. Дзень 2-і.
13.30. Навіны.
13.40. "Дойліды". Дак.фільм.
14.25. "Яно". Мастацкі фільм.
16.30. Беларуская літаратура. 11-ы клас.
17.00. Навіны.
17.10. Для дзяцей. "Чыпаліна, Таніна, Джаніна..." Тэлеспектакль.
17.45. Мультфільм "Чэмпіён у лесе".
17.55. Выступае хор народнай песні выкладчыкаў БДУ.
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Віцебск).
19.10. Эканамічная хваля. Што гарантуюць банкі? Прамая лінія.
20.10. Мост.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачаха".
22.20. Валейбол. Жанчыны. "Камунальнік" (Мінск) — "Гамяльчанка" (Гомель).
22.55. НІКа.
23.10. Тэлебіржа.
23.20. "Шарло" ў Іспаніі". Мастацкі фільм.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Кідзі-відзі.
8.40. Мастацкі фільм "Рака хлусні" (Польшча). 1-я серыя.
9.30. В.-А.Моцарт. Канцэрт для скрыпкі з аркестрам рэ мажор.
9.50. "Гарачаў і іншыя". Тэлесерыял. 1-я і 2-я серыі.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Рассмяшыце клоуна". Мастацкі фільм. 1-я і 2-я серыі.
13.30. "Сват". Кароткаметражны фільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Дзелавы веснік.
14.40. Блакнот.
14.45. Канцэрт удзельнікаў IV фестывалю нямецкай культуры.
15.25. "Эміль з Ленебергі". Мастацкі фільм. 9-я серыя.
15.50. Новыя імёны.
16.30. Марш міру.
17.00. Навіны.
17.25. "Бакі свету".
17.50. Мастацкі фільм "Рака хлусні". 1-я серыя.
18.40. Мініяцюра. Музычная праграма.
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Мастацкі фільм "Біндзюжнік і кароль". 1-я серыя.
22.05. Заключны канцэрт лаўрэатаў Міжнароднага конкурсу піяністаў імя С.Рахманінава. У перапынку (23.00) — Навіны.
0.15. Каратэ. Турнір прафесійнай лігі.
1.00. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Міхаіл Жванецкі ў прэс-цэнтры "Рэспубліка".
8.50. "Сябры нашы, кошкі".
9.05. "Адваротны бок медаля". Творчы партрэт Мікіты Джыгурды.
10.05. Праграма Льва Анінскага.
11.00. "Рэцэпт яе маладосці". Мастацкі фільм.
12.25. З'езд асацыяцыі расійскіх фермераў.
13.00. Весткі.
13.25. Па старонках "Вячэрняга салона".
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Мульці-пульці. "Гарэзлівая малпачка", "Батыр — заечая душа".
16.15. "Касмаполіс" N 7.
17.00. Альбуцыд.
17.30. "Пісьмы А.С.Пушкіна".
18.00. Парламенцкі веснік.
18.15. Студыя "Нотабене".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. Бліскучы Санкт-Пецярбург.
21.00. На палітычным Алімпе.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. "Выпадкі". Мультфільм для дарослых.
22.40. На сесіі ВС Расіі.
22.55. "Квартэт Бетховена".
23.15. Арт-абстрэл.

Советы доктора Петра Куреннова

Малокровие, слабость

Очень хорошие результаты при лечении дает чеснок. 300 граммов очищенного чеснока залить спиртом, чтобы он был только покрыт, настаивать три недели. Пить по 20 капель настойки с молоком или водой трижды в день. Еще один рецепт. 200 граммов внутреннего свиного жира, 200 — масла, 200 граммов меда растопить вместе, все время хорошо помешивая. Три—четыре раза в день пить по одной чайной ложке с очень горячим молоком или крепким и горячим чаем.

Простуда

Если вы почувствовали первые ее признаки — легкую головную боль, першение в горле, слабость, боль в глазах, в ваших силах не дать болезни развиться. Налейте в миску очень горячей воды, добавьте отвар хвои или ромашки и хорошо попарьте ноги. Вытрите их жестким полотенцем и сразу же наденьте шерстяные носки. Следующая процедура. Отвар ромашки хорошо нагрейте в чугунке, наклонитесь над ним, покрыв голову полотенцем, и подышите горячим паром. Наконец, уже перед тем, как лечь в постель, выпейте кварту калинового чая с медом, также очень горячего. К этому чаю можно добавить мяту, липовый цвет.

Народная газета

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урад рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-02; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; аператыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.

Тыраж 607.902 экз.

Падпісана ў друк у 19.10.

Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".

Спосаб друку — афсетны, фармат А-2

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

РЕКЛАМА — ТЕЛ.: (0172) 29-34-05, 27-33-96. ФАКС (0172) 27-37-63.

РАСПИСАНИЕ ДВИЖЕНИЯ АВТОБУСОВ

ПО МЕЖДУНАРОДНЫМ МАРШРУТАМ, ОСУЩЕСТВЛЯЕМОЕ СП "ИНТАКС" СОВМЕСТНО С ПО "МИНСКПАССАЖИРАВТОТРАНС", ГОСУДАРСТВЕННЫМИ АВТОТРАНСПОРТНЫМИ ПРЕДПРИЯТИЯМИ ВАРШАВЫ, СУВАЛОК, БЕЛОСТОКА, ФИРМОЙ "БИОКОМЕКС", ТП БАРАНОВИЧЕЙ, ОРШИ, АП ОШМЯН, МП "БЕТИКС" МИНСКА

Маршрут движения	Время отправления	Время прибытия	Дни движения	Телефоны для справок и заказов в городах отправления
Минск—Белосток*	22.00	4.00	ежедневно	269-434, 274-189
Минск—Белосток*	24.00	6.00	ежедневно	269-434, 274-189
Белосток*—Минск	20.00	4.00	ежедневно	2-73-64
Белосток*—Минск	22.00	6.00	ежедневно	
Орша—Белосток**	18.00	8.00	по пятницам	2-31-48
Белосток**—Орша	20.00	10.00	по субботам	2-49-05
Барановичи—Белосток**	21.40	4.30	ежедневно	2-32-31
Белосток**—Барановичи	13.00	20.35	ежедневно	2-49-05
Новогрудок—Белосток**	23.00	4.30	ежедневно	2-04-35
Белосток**—Новогрудок	13.00	19.10	ежедневно	2-49-05
Ошмяны—Белосток**	6.00	12.20	по понедельникам и четвергам	2-17-12
Белосток**—Ошмяны	14.00	22.20	по понедельникам и четвергам	2-49-05
Гродно—Белосток*	6.00	9.30	ежедневно	453-314
Белосток*—Гродно	11.00	17.00	ежедневно	2-73-64
Гродно—Сувалки	9.00	13.00	ежедневно	453-314
Сувалки—Гродно	14.00	20.00	ежедневно	5-24-1
Гродно—Кузница	6.00	6.30	ежедневно	45-33-14
Гродно—Кузница	11.00	11.30	ежедневно	
Гродно—Кузница	17.00	17.30	ежедневно	
Кузница—Гродно	6.30	9.00	ежедневно	
Кузница—Гродно	11.30	14.00	ежедневно	
Кузница—Гродно	17.30	20.00	ежедневно	
Гродно—Сокулка	16.00	17.00	ежедневно	45-33-14
Сокулка—Гродно	17.00	20.00	ежедневно	
Гродно—Варшава	6.00	13.00	ежедневно	45-33-14
Варшава—Гродно	15.00	22.00	ежедневно	23-63-92

ПРИМЕЧАНИЕ: время — местное
* г.Минск — прибытие и отправление с а/в "Центральный";
* г. Белосток* — прибытие и отправление с а/в "Центральный";
* г. Белосток** — прибытие и отправление с вокзала "Фабричный";
* г.Варшава — прибытие и отправление с а/в "Западный".

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

СЕГОДНЯ МЫ ПРОДАЕМ

Оргтехника "OLIVETTI" — для вас:

* пишущие машинки,
* фотокопировальные машины,
* калькуляторы,
* расходные материалы.

Тел. в Минске 36-52-93.

Фирма "ТУССОН" — официальный дилер "OLIVETTI".

ПФК "ТРАНСАКСА"

официальный дилер Тираспольского рефрижераторного завода реализует

* полуприцепы-рефрижераторы:
* ОДАЗ 9786 грузоподъемностью 22 т,
* ОДАЗ 97725 грузоподъемностью 11 т,
* изотермические кузова на автомобили МАЗ, КамАЗ, ЗИЛ.

Имеет лицензию на вывоз в страны Балтии.

Тел. в Минске: (8-0172) 68-14-86, 38-91-01.

Вас не устраивает цветное изображение на экране размером 1,5 м ПО ДИАГОНАЛИ с видеопроектора, бытового и студийного магнитофонов, телевизора?

Тогда вам просто необходимо приобрести видеопроектор "ПЕЛЕНГ-ВИДЕО-2", укомплектованный японским видеоплейером.

Цена — 330 тысяч руб.

Звоните в Минске по тел.: **568-913, 206-280.**

Предприятиям, организациям и частным лицам!

Могилевский опытно-экспериментальный завод средств автоматизации и механизации реализует:

- прессы механические усилием 160 т,
- кран-балки опорные грузоподъемностью 3,2 т,
- манипуляторы с грузозахватами грузоподъемностью 160 кг,
- нории производительностью 10 и 20 т/час.,
- грузозахваты для рулонов бумаг к гидравлическим подъемникам,
- оборудованные металлические киоски для розничной торговли.
- малогабаритный портальный кран грузоподъемностью 1250 кг.

Звонить по тел. в Могилеве (0222) 24-10-70.

МНТЦ "Минск-техника"

за наличный и безналичный расчет:

- *телевизоры "Шилялис 401 Д",*
- *двигатели ВАЗ первой комплектности,*
- *видеодвойки "FUNAI" MR14,*
- *телевизионный кабель,*
- *кофе в зернах.*

ТЕЛ. В МИНСКЕ 58-87-03.

Предлагаем импортные

* бухгалтерские калькуляторы,
* счетно-денежные машины.

Тел. (0172) 653-216.

Уважаемые оптовые покупатели!

ООО "РЕТАЛ"

извещает вас о поступлении новой партии

венгерского вермута фирмы "MONIMPEX".

Тел. в Минске 331-223.

Завод "БЕЛИТ"

реализует со склада в Поставы Витебской области на условиях предоплаты по свободным оптовым ценам трансформаторы сигнальные выходные строчной развертки:

* ТВС-70п3,
* ТВС-90п4,
* ТВС-90пц8,
* ТВС-110л6,
* ТВС-110пц15,
* ТВС-110пц16,
* ТВС-90пц11;

а также прищепку бельевую пластмассовую.

Минимальная норма отгрузки трансформаторов 50 шт., прищепки бельевой — 2000 шт.

Справки по тел. 2-16-73 в г.Поставы Витебской обл.

Совхоз "Первое Мая" Дубровенского района продает автомобиль ГАЗ-24 в хорошем состоянии после капитального ремонта. Цена договорная.

Тел.: 2-14-95, 2-66-86, 2-66-85. (Витебская обл.)

Фирма "КОПАС"

Со склада в Минске:

- компьютеры,
- телефоны и телефаксы PANASONIK,
- копировальные аппараты CANON FC-2,
- калькуляторы CITISEN,
- термобумагу для факсов,
- портативные приборы ночного видения.

ТЕЛ./ФАКС (8-0172) 39-40-67.

НАШ АДРЕС: Минск, пр.Скорины, 70 (проезд метро до станции "Академия наук").

АВТООТВЕТЧИКИ ФИРМЫ "ПАНАСОНИК" (Япония), адаптированные к местной телефонной сети.

Тел. в Слуцке: 2-40-74, 2-06-02 ("Центр-СКВ").

ОРГАНИЗАЦИЯ продает:

- *АРМ бухгалтера для малых и средних*
- *предприятий любой формы собственности,*
- *защитные фильтры для мониторов.*

ТЕЛ. В МИНСКЕ: 64-35-62, 64-54-71, 36-40-19.

ПРЕДПРИЯТИЕ — официальный представитель завода-изготовителя РЕАЛИЗУЕТ *со склада в Кобрине* кормораздатчики КТУ-10а.

Тел. в Кобрине 2-54-74. Факс 2-36-56.

Фирма БЕЛСИС

предлагает

- компьютерный иллюстрированный курс "Английский для вас",
- документацию на FOXPRO 2.0.

АДРЕС: 211011, г. Барань, а/я 3. ТЕЛ. (02161) 5-36-97.

- РАФ 2203,
- МАЗ 5551,
- препарат ЛИДАЗа,
- центрифуги "ЧАЙКА 2М".

Тел. в Минске: **37-35-50, 37-05-77.**

Предприятие —

* ФИЛЬТРЫ ОЧИСТКИ МАСЛА
* 2101-1012005-7К-Б и сменные элементы к ним.

Тел.: 8(0172) 77-63-84, 78-41-07, 78-84-67.

АВТОМОБИЛИ

* *ВАЗ-21083* по цене 4.400.000 руб.,
* *ВАЗ-2108* по цене 4.100.000 руб.

Тел. в Минске 26-96-54.

Фирма "БЕЛАГРОСИНЕС"

предлагает для внутреннего и внешнего рынков полнокомпонентное концентрированное гранулированное удобрение на основе торфа пролонгированного действия.

Удобрение упаковано в полиэтиленовые мешки по 10 кг с этикеткой на русском и английском языках. Предлагается также мелкая фракция данного состава удобрения без упаковки или в бумажных мешках по 50 кг.

Состав и технология предлагаемого удобрения разработаны ИПИПР и Э/АН БССР и защищены свидетельствами NN 83604 и 83605.

Содержит, %:

- азота (N) не менее 9,0
- фосфора (P_2O_5) не менее 9,0,
- калия (K_2O) не менее 13,5
- влаги не более 10—12.

Проявляет максимальную эффективность в условиях поливного земледелия, в садово-огородных хозяйствах, в парниках и теплицах.

Преимущества удобрения:

- не содержит и не способствует накоплению нитратов в почве;
- в 1,5—2 раза повышает устойчивость к вымыванию питательных веществ их пахотного горизонта почвы;
- на 35—40% увеличивает коэффициент их использования растениями;
- содержит 2—3% гуматов, стимулирующих рост и развитие растений;
- на 15—30% повышает урожайность культур в первый год после применения и на 20—25% на второй;
- существенно улучшает качество возделываемых культур
- увеличивает содержание крахмала, белка, сахара, витаминов, минеральных и других веществ;
- исключает загрязнение почв и грунтовых вод химическими веществами;
- не слеживается при хранении и не пылит при внесении в почву.

Адрес:

213760, Осиповичи Могилевской обл., ул. Сумченко-33. Тел. (02235) 24-8-23.

г. Минск, ул. Куйбышева, 44
магазин "ГОРИЗОНТ"
Тел. (0172) 320-511, 324-627
Факс 346-574

Компания "ВЕСКОМ" реализует одежду и обувь для спорта и отдыха с сертификатами качества фирмы Reebok

THE PUMP
Последние достижения спортивных технологий - кроссовки Reebok THE PUMP

Reebok

Организация

реализует

две автомашины УРАЛ-375 Н (бортовые, переведенные на сжиженный газ).

Справки по тел. в Минске 77-38-20.

МП "КОНТАКТ"

реализует:

* вина известной итальянской фирмы "CIN-CIN";

предлагает: наложенным платежом

* справочное руководство "Пользователю "MS-OOS".

Тел. в Молодечно (8-273) 78-6-81, 74-5-16.

Совместное предприятие HASTER

лучшие игрушки мира. за рубли и скв

ИГРУШКИ

TELEFON 8 0172 57 02 81
TELEFAX 8 0172 57 02 83

Организация

поставляет

уголь сортовой марки БППО.

Тел. в Слуцке (8-295) 5-60-75.

Вам наскучил ВАЗ? Купите BMW у нас!

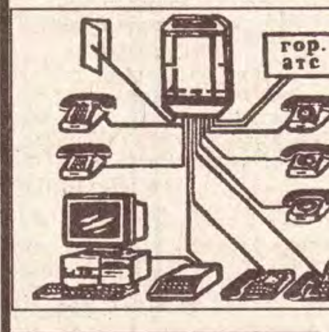
Модели серий 300, 500, 700.

Тел. в Минске 200-231.

МЫ ПРЕДЛАГАЕМ ВАМ КОМФОРТ!

Производственно-коммерческое предприятие "БИЛС"

- Единственный представитель Псковского завода АТС в Беларуси ПКП "Билс" предлагает установки оперативной связи: ПСКОВ-25, ПИЛИКОН-1, КРИСТАЛЛ-70, КРИСТАЛЛ-26.
- Полный набор сервисных функций вам обеспечит мини-АТС—2/8 (к-16010):

- внутреннюю связь 8(14) абонентов с укороченным набором номера;
- перевод входящих городских запросов на любой внутренний номер;
- конференц-связь;
- выход каждого из внутренних абонентов на городскую линию;
- удержание городского абонента при наведении справки по внутреннему номеру.

TEL 58-55-40, TEL 58-50-66. FAX 58-61-58.

- В кратчайшие сроки оказываем услуги по приобретению, монтажу и гарантийному обслуживанию на всей территории Республики Беларусь.
- Приглашаем к сотрудничеству физических и юридических лиц!

ПРАВО ВЫБОРА ЗА ВАМИ...

ПФК "ЭКСТЕХ"

экскаваторы **ЭО-2629, ЭО-2628 на базе тракторов ЮМЗ, МТЗ-80 82.**

ТЕЛ. В МИНСКЕ 98-93-92.

- Комплектующие к ППЭВМ: клавиатуры, НМД 20 Мбайт, мониторы;
- телевизоры "Горизонт" 54ТЦ441ДИ, 54ТЦ418ДИ, 51ТЦ418Д.

Форма оплаты любая.

Тел. в Минске 49-83-33 (с 9 до 18 час.).

Panasonic

M9000 M3000 M10 M1000 M25 M7

S VHS Stereo Hi-Fi

25-34-01

Организация *реализует:*

* водку "Морозов", "Романов",
* шоколад.

Оптовые партии. Безналичный расчет.

Тел. в Молодечно (8-273) 7-05-21.

ЧИН-ЧИН

со склада в Минске. Тел. (0172) 26-86-68.

Организация реализует

АВТОМОБИЛЬНЫЕ КРАНЫ МАРКИ КС 2571 А-1.

Справки по тел. в Минске: 31-27-12, 31-58-96.

Автомобиль *ГАЗ 31029 "ВОЛГА"*. Цена — 9 млн. руб.

Тел. в Минске 66-34-07.

Фирма "МОКА" —

со склада в Гродно за наличный и безналичный расчет:

- водку "АРЛАНОФФ", "ЦАРИЦА", емкостью 1 л,
- спирт (Германия).

Обращаться по адресу: г. Гродно, ул. Дзержинского, 127. Тел.: (0152) 33-34-53, 31-45-31.

Организация РЕАЛИЗУЕТ

* два новых компрессора
* для холодильных установок марки АД 55-7-4.

Цена договорная.

Тел. в Лельчицах: (8-02356) 2-10-71, 2-13-38. Факс (8-02356) 2-12-74 (Гомельская обл.).

Организация предлагает

- круги поворотные для автоприцепов
- автомобилей марки МАЗ, КамАЗ.

Адрес: 211030, Орша, ул.Смоленская, 2. Тел. (8-02161) 2-52-28.

Акционерное общество Торговый дом "КАМОРА"

РЕАЛИЗУЕТ СО СКЛАДА В МИНСКЕ

* презервативы,
* одеколон "Тройной".

Тел. в Минске 23-30-25 (с 9.00 до 18.00).

ОРГАНИЗАЦИЯ реализует

- .а/м МАЗ,
- .шины к а/м МАЗ-320х508 Р, КамАЗ, ЗИЛ - 260х508 Р.

Тел. (0172) 58-78-24, 51-13-30.

Котлы отопительные КС-ТГ-12,5 "Минск".

Работают на газе и твердом топливе. Отапливаемая площадь до 100 кв.м.

Кирпичный завод АКД-03. Тел. в Минске 31-05-40 (с 11.00 до 15.00).

Колхоз "РОДИНА" *Ивацевичского района Брестской области* — автобус КАВЗ-685 б/у.

Оплата по договоренности. Возможен бартер. Звонить в Ивацевичи по тел.: 41-9-33, 41-9-18 (с 8.00 до 17.00 час.).

Со склада в Минске

- соду каустическую твердую,
- фотоаппараты "Зенит-ЕТ".

Тел. в Минске: **51-60-64, 52-86-65.**

Белорусский кадровый центр "Профессионал"

предлагает

заказать Комментарий к КЗоТу Республики Беларусь, подготовка которого завершается авторским коллективом в составе высококвалифицированных юристов Верховного Совета, Верховного суда, Госкомтруда, других госорганов, Академии наук, Белгосуниверситета.

В связи с дефицитом бумаги и большими затратами на издание Комментарий (цена 2500 руб.) будет выпущен ограниченным тиражом, продажа в розницу не предусматривается. Поэтому получить его можно только по предварительно оплаченному заказу;

приобрести изготовленный типографским способом КЗоТ в новой редакции от 15.12.1992 г. (цена 120 руб.);

принять участие в семинарах по разъяснению КЗоТа, в том числе на площадях предприятий. Они проводятся с привлечением разработчиков КЗоТа и авторов Комментария.

Первый однодневный семинар состоится в Минске 24.02.93 г. Стоимость участия одного слушателя 3000 руб. (подписчикам на комментарий — 2,5 тыс.руб.);

приобрести вышедшие из печати:

постатейный комментарий к закону Беларуси "Об аренде" — 800 руб.;

практика разрешения сложных дел хозяйственными судами (анализируется 56 конкретных дел) — 250 руб.;

комментарий к законодательству о малых предприятиях (создание, деятельность, образцы документов) — 250 руб.;

новые экономические законы Республики Беларусь:

выпуск 1 (о собственности, предприятиях, аренде) — 100 руб.;

выпуск 2 (о предпринимательстве, экономической несостоятельности и банкротстве, инвестиционной деятельности, иностранных инвестициях, Национальном банке и банковской деятельности) — 100 руб.

Для заказа (приобретения) вышеперечисленных изданий и участия в семинарах необходимо:

перечислить соответствующую сумму на р/счет БКЦ "Профессионал" N 345037 в АКБ "Приорбанк" г. Минска, код 749;

направить копию платежного поручения с отметкой банка о перечислении, указав на обороте бланка точный почтовый адрес и телефон заказчика, по адресу: 220001, Минск-1, а/я 38.

Справки по адресам и телефонам в Минске: 37-06-12 (б-р Шевченко, 15, библиотека N 10); (ул. Московская, 17, каб. 325, 402), 34-33-04; 39-11-61.

Фирма "ЭЙКОС-ВЕСТ"

ПРЕДЛАГАЕТ:

компактное оборудование для очистки промышленных СТОЧНЫХ ВОД от нефтепродуктов, гальванических производств, взвесей, СОЖ, красителей, жиров, масел и других загрязнителей.

Сдача "под ключ". Срок исполнения 2—6 месяцев.

ТЕЛ. В МИНСКЕ: (0172) 34-87-65, 55-55-68.

INTER КОНКУРЕНТ

ФИРМА

РЕАЛИЗУЕТ

КОПИРОВАЛЬНЫЕ АППАРАТЫ:
—"CANON FC-2" (ф.А4),
—"CANON NP 12-15" (ф.А3 с масштабированием),
—"RICOH M-100" (ф.А3);

ТЕЛЕФАКСЫ:
—"PANASONIC KX-50B",
—"PANASONIC KX-90B",
—автоответчики "PANASONIC KX-T2470B",
—расходные материалы (порошки) к копировальным аппаратам "CANON", "RICOH".

ТЕЛЕФОНЫ В МИНСКЕ: (0172) 26-95-52, 23-56-95, 23-83-78

Калинковичский ремонтно-механический завод

РЕАЛИЗУЕТ:

- экскаваторы ЭО 4112А, новые узлы и запчасти к ним;
- измельчитель кормов для зверохозяйств Г-7 ФИР-М;
- питатели шнековые для сыпучих материалов ПШ-200, ПШ-320, ПШ-400;
- каток, ось катка, палец гусеницы трактора ДТ-75;
- термос накопитель на 50 тн для АБЗ;
- ковш для АБЗ Д-597-08.01-020;
- битумные насосы П-596 М

ПРОИЗВЕДЕТ КАПРЕМОНТ:

- экскаваторов Э-304, Э-652, ЭО-10011 и узлов к ним;
- металлоконструкций грузоподъемных кранов

Принимает заявки на изготовление водонапорных башен, нестандартного оборудования из металлоконструкций, дозаторов для свеклы ДС-800, кормодробилок безрешетных ДБ-5.

Справки по тел.: 2-15-23, 2-03-62.

Производственно-торговое объединение "ТИТАН-1"

предлагает

* кабинеты с расходными материалами:
* ортопедической, терапевтической, хирургической стоматологии.
* Одноразовые шприцы и системы переливания.

Товар со складов в Пинске с лицензией на вывоз в другие республики.

Предоплата в российских рублях или по бартеру.

НАШ АДРЕС: 225730, пос. Пинковичи, ул. Полевая, 1, ПТО "Титан-1".

Тел.: 7-07-55, 7-09-18, 7-06-74. Факс 7-07-24.

Наш р/с 058461944, МФО 150501405.

Бобруйский опытно-механический завод

Предлагает

- *прицепы автомобильные;*
- *самосвальные грузоподъемностью от 5 до 11 т к автомобилям МАЗ, КамАЗ, ЗИЛ;*
- *бортовые грузоподъемностью 5 и 8 т к автомобилям ЗИЛ;*
- *полуприцепы грузоподъемностью 8—12 т к автомобилям ЗИЛ, МАЗ, КамАЗ.*

Производит переоборудование автомобилей для работы с выпускаемыми прицепами.

Гаражное оборудование:

- *подъемники электромеханические (канавные и напольные) для вывешивания автомобилей всех моделей;*
- *стенды для демонтажа шин грузовых автомобилей;*
- *электрогайковерты для отвинчивания и завинчивания гаек колес грузовых автомобилей;*
- *установки для очистки сточных вод от нефтепродуктов;*
- *установки для наружной мойки автобусов.*

Тел. для справок в Бобруйске: (02251) 2-27-19, 2-08-50.